

Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΙΟΝΙΖΟΥΣΕΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ ΚΑΙ
ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 (Ν. 164(Ι)/2018)

Γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 63 του Νόμου

- 164(Ι) του 2018. Ο Αρχιεπιθεωρητής, εφαρμόζοντας τις αρμοδιότητες που παρέχονται σ' αυτόν με βάση το άρθρο 63 του περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμου του 2018, εκδίδει την παρούσα γνωστοποίηση.
- Συνοπτικός τίτλος. 1. Η παρούσα γνωστοποίηση θα αναφέρεται ως η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής για την Εφαρμογή Τοπικών Κανόνων, την Επίβλεψη των Ταξινομημένων Περιοχών και την Εφαρμογή Πρόσθετων Απαιτήσεων για Ταξινομημένες Περιοχές) Γνωστοποίηση του 2020.
- Ερμηνεία. 2. (1) Για τους σκοπούς της παρούσας γνωστοποίησης, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια –
- Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (Ι): 28.12.2018. «εργολάβος» σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμβάλλεται με την επιχείρηση ή τον εργοδότη, με σκοπό την ανάληψη εργασίας με πηγές ιονίζουσας ακτινοβολίας σε εγκατάσταση, υποστατικό ή οποιοδήποτε άλλο χώρο βρίσκεται υπό την ευθύνη της επιχείρησης ή του εργοδότη. Ο όρος «εργολάβος» περιλαμβάνει και αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο·
- «Κανονισμοί» σημαίνει τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμούς του 2018, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·
- 164(Ι) του 2018. «Νόμος» σημαίνει τον περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμο του 2018, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·
- 164(Ι) του 2018. «Υπηρεσία Ελέγχου» σημαίνει την Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία λειτουργεί δυνάμει του άρθρου 7 του Νόμου.
- 164(Ι) του 2018. (2) Οποιοδήποτε άλλοι όροι χρησιμοποιούνται στην παρούσα γνωστοποίηση και δεν τυχάνουν διαφορετικού καθορισμού σ' αυτήν, θα έχουν την ίδια έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από τον Νόμο και τους Κανονισμούς.
- Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (Ι): 28.12.2018. 3. Ο Κώδικας Πρακτικής για την εφαρμογή τοπικών κανόνων, την επίβλεψη των ταξινομημένων περιοχών και την εφαρμογή πρόσθετων απαιτήσεων για ταξινομημένες περιοχές που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα παρέχει πρακτική καθοδήγηση στις επιχειρήσεις και τους εργοδότες για συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών.
- Έναρξη ισχύος. 4. Η γνωστοποίηση αυτή τίθεται σε ισχύ με τη δημοσίευσή της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
(Παράγραφος 3)

Κώδικας Πρακτικής για την Εφαρμογή Τοπικών Κανόνων, την Επίβλεψη των Ταξινομημένων Περιοχών και την Εφαρμογή Πρόσθετων Απαιτήσεων για Ταξινομημένες Περιοχές

Ο Αρχιεπιθεωρητής, λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- (α) Η επιχείρηση ή, στην περίπτωση των εξωτερικών εργαζομένων, ο εργοδότης είναι υπεύθυνος να καταρτίζει και εφαρμόζει μέτρα για την ακτινοπροστασία των εκτιθέμενων εργαζομένων (Κανονισμός 21(1)(α)),
- (β) Η επιχείρηση ή, στην περίπτωση των εξωτερικών εργαζομένων, ο εργοδότης διασφαλίζει ότι η προστασία των εκτιθέμενων εργαζομένων κατά τη λειτουργία [των εγκαταστάσεων] βασίζεται, μεταξύ άλλων, στα μέτρα ελέγχου και επίβλεψης για τις διάφορες περιοχές και συνθήκες εργασίας, περιλαμβανομένης, όπου απαιτείται, της ατομικής παρακολούθησης (Κανονισμός 22(δ)),
- (γ) Η επιχείρηση ή, στην περίπτωση των εξωτερικών εργαζομένων, ο εργοδότης ελέγχει συνεχώς τις συνθήκες εργασίας στις ελεγχόμενες και τις επιβλεπόμενες περιοχές (Κανονισμός 26(3)) που καθορίζονται δυνάμει του Κανονισμού 26(1) και (2),
- (δ) Οι ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό 27 για τις ελεγχόμενες περιοχές περιλαμβάνουν:
  - (i) οριοθέτηση και πρόσβαση στις περιοχές αυτές μόνο από πρόσωπα που έχουν λάβει κατάλληλες οδηγίες και έλεγχο της πρόσβασης σύμφωνα με γραπτές διαδικασίες που παρέχει η επιχείρηση ή ο εργοδότης,
  - (ii) οργάνωση επίβλεψης του χώρου εργασίας για ακτινοβολίες, ανάλογα με τη φύση και την έκταση των κινδύνων από ακτινοβολίες στις ελεγχόμενες περιοχές,
  - (iii) τοποθέτηση σήμανσης για τον τύπο της περιοχής, τη φύση των πηγών και τους κινδύνους που απορρέουν απ' αυτές,
  - (iv) έκδοση οδηγιών εργασίας ανάλογα με τον κίνδυνο από ακτινοβολίες που απορρέει από τις πηγές και τις αντίστοιχες εργασίες,
  - (v) εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του χώρου εργασίας και τις δραστηριότητές σ' αυτόν, και
  - (vi) διαθεσιμότητα και χρήση κατάλληλου εξοπλισμού ατομικής προστασίας,
- (ε) Η επίβλεψη του χώρου εργασίας για ακτινοβολίες από την επιχείρηση ή τον εργοδότη, σύμφωνα με τον Κανονισμό 27(1)(β) και τον Κανονισμό 28(1)(α), περιλαμβάνει, ανάλογα με την περίπτωση:
  - (i) τη μέτρηση των εξωτερικών ρυθμών δόσης, με ένδειξη της φύσης και της ποιότητας των σχετικών ακτινοβολιών,
  - (ii) τη μέτρηση της συγκέντρωσης ενεργότητας στην ατμόσφαιρα και της επιφανειακής πυκνότητας των ραδιονουκλιδίων που δύνανται να προκαλέσουν μίανση, με ένδειξη της φύσης τους και της φυσικής και χημικής κατάστασής τους,
- (στ) Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής για την Ταξινόμηση σε Ελεγχόμενες και Επιβλεπόμενες Περιοχές) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 21/2020) παρέχει πρακτική καθοδήγηση προς τις επιχειρήσεις και τους εργοδότες αναφορικά με την ταξινόμηση των χώρων εργασίας με πηγές ακτινοβολίας σε ελεγχόμενες και επιβλεπόμενες περιοχές, ανάλογα με την περίπτωση, με βάση τις απαιτήσεις του Κανονισμού 26,
- (ζ) Η επίβλεψη του χώρου εργασίας που αναφέρεται στον Κανονισμό 27 περιλαμβάνει τη θέσπιση μέτρων για την ακτινοπροστασία και την ραδιολογική ασφάλεια όπως, κατά περίπτωση, των φυσικών μέτρων για τον έλεγχο της εξάπλωσης τυχόν ραδιομίανσης και των τοπικών κανόνων και διαδικασιών για ελεγχόμενες περιοχές (παράγραφος 15.1(ε) της Κ.Δ.Π. 21/2020),
- (η) Ανάλογα με τη φύση της πρακτικής, τα καθήκοντα του Υπεύθυνου Ακτινοπροστασίας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων (Κανονισμός 70(2)):
  - (i) τη διασφάλιση ότι η εργασία με ακτινοβολίες εκτελείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις καθορισμένων διαδικασιών ή τοπικών κανόνων στην επιχείρηση ή χώρο εργασίας,
  - (ii) την εποπτεία της εφαρμογής προγράμματος επίβλεψης του χώρου εργασίας, και
  - (iii) την ενημέρωση των εργαζομένων για τους τοπικούς κανόνες και διαδικασίες,

εκδίδει τον ακόλουθο Κώδικα Πρακτικής, για σκοπούς πρακτικής καθοδήγησης των επιχειρήσεων και των εργοδοτών, αναφορικά με την υλοποίηση των προνοιών του Νόμου και των Κανονισμών που σχετίζονται με (α) την εφαρμογή τοπικών κανόνων ραδιολογικής ασφάλειας και ακτινοπροστασίας σε ταξινομημένες περιοχές, (β) την παρακολούθηση από ραδιολογικής άποψης των επιπέδων ακτινοβολίας στις ταξινομημένες περιοχές και (γ) την εφαρμογή πρόσθετων απαιτήσεων ραδιολογικής ασφάλειας και ακτινοπροστασίας σε ταξινομημένες περιοχές:

1. Τοπικοί κανόνες σε ταξινομημένες περιοχές

1.1 Γενικά

1.1.1 Κάθε επιχείρηση ή εργοδότης που εργάζεται με ιονίζουσα ακτινοβολία καταρτίζει τοπικούς κανόνες, κατάλληλους για τους κινδύνους ακτινοβολίας και τη φύση των εργασιών που πραγματοποιούνται σε κάθε εργασιακό χώρο υπό τον έλεγχο της/του, για κάθε ελεγχόμενη περιοχή ή, ανάλογα με την περίπτωση και τη φύση των εργασιών που εκτελούνται εκεί, για κάθε επιβλεπόμενη περιοχή.

1.1.2 Η επίβλεψη του χώρου εργασίας που αναφέρεται στον Κανονισμό 27 περιλαμβάνει τη θέσπιση μέτρων για την ακτινοπροστασία και την ραδιολογική ασφάλεια όπως, μεταξύ άλλων, των τοπικών κανόνων και διαδικασιών για ελεγχόμενες περιοχές (Παράγραφος 15.1(ε) της Κ.Δ.Π. 21/2020).

1.1.3 Σκοπός του καταρτισμού και της εφαρμογής τοπικών κανόνων είναι να προσδιορίζονται οι κύριες οδηγίες εργασίας που αποσκοπούν στον περιορισμό της έκθεσης σε κάθε υπό αναφορά ελεγχόμενη ή επιβλεπόμενη περιοχή, ανάλογα με τον κίνδυνο από ακτινοβολίες που απορρέει από τις πηγές και τις αντίστοιχες εργασίες (Κανονισμός 27).

1.2 Ευθύνη για τους τοπικούς κανόνες

1.2.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που εκτελεί εργασίες με ιονίζουσα ακτινοβολία είναι υπεύθυνος/ος να διασφαλίζει ότι καταρτίζονται και εφαρμόζονται τοπικοί κανόνες, καθότι έχει τη γενική ευθύνη για την εκτίμηση και την εφαρμογή μέτρων για την ακτινοπροστασία των εκτιθέμενων εργαζομένων, σύμφωνα με τον Κανονισμό 21, και να δίδει οδηγίες στους εργαζόμενους που εργάζονται σ' αυτές σχετικά με τις γενικές ρυθμίσεις που ισχύουν για την πρόληψη των ατυχημάτων ή τον περιορισμό της έκθεσης, όπως στα ακόλουθα παραδείγματα:

- (α) εργασίες συντήρησης,
- (β) η αποραδιομίανση μιας περιοχής όπου χρησιμοποιούνται ανοικτές πηγές, και
- (γ) οι ρυθμίσεις για την εφαρμογή σχεδίου έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση ατυχήματος.

1.2.2 Στην περίπτωση που εργάζονται σε ελεγχόμενη περιοχή εργαζόμενοι περισσότερων του ενός εργοδοτών, κάθε ένας από τους εργοδότες αυτούς έχει υποχρέωση να καταρτίζει ειδικούς τοπικούς κανόνες, προσαρμοσμένους στους τοπικούς κανόνες που έχει καταρτίσει ο κύριος υπεύθυνος του χώρου εργασίας, π.χ. η επιχείρηση ή ο κύριος εργοδότης.

1.3 Φύση των τοπικών κανόνων

1.3.1 Οι λεπτομέρειες που παρέχονται στους τοπικούς κανόνες πρέπει να είναι κατάλληλες για τη φύση και τον βαθμό του κινδύνου έκθεσης σε ιονίζουσες ακτινοβολίες και να καλύπτουν την εργασία υπό κανονικές συνθήκες και συγκεκριμένα μέτρα που απαιτούνται για τον έλεγχο της έκθεσης σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης με ακτινοβολίες, π.χ. μετά από ατύχημα με ακτινοβολίες, όπως ορίζεται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης που απαιτείται από το άρθρο 45(5) του Νόμου.

1.3.2 Οι τοπικοί κανόνες πρέπει να καθορίζουν ρυθμίσεις για τον περιορισμό της έκθεσης σε ελεγχόμενες περιοχές και, κατά περίπτωση, σε επιβλεπόμενες περιοχές.

Νοείται ότι οι τοπικοί κανόνες για μια ελεγχόμενη περιοχή πρέπει να περιλαμβάνουν περίληψη των ρυθμίσεων περιορισμού της πρόσβασης στην εν λόγω περιοχή, περιλαμβανομένων των γραπτών ρυθμίσεων που καλύπτουν τους εργαζόμενους για τους οποίους δεν απαιτείται ταξινόμηση με βάση τον Κανονισμό 30.

Νοείται περαιτέρω ότι οι τοπικοί κανόνες μπορούν να διαφέρουν σημαντικά από περιοχή σε περιοχή, σε λεπτομέρεια και μορφή, ανάλογα με την πολυπλοκότητα της εργασίας με ιονίζουσα ακτινοβολία που εκτελείται και μπορούν να περιλαμβάνουν οδηγίες, κατευθύνσεις, εγκυκλίους, διαδικασίες, πρωτόκολλα και ενημερωτικά σημειώματα ή φυλλάδια.

1.3.3 Οι τοπικοί κανόνες εντάσσονται στις γενικές ρυθμίσεις διαχείρισης και συστήματος εργασίας της επιχείρησης ή του εργοδότη και αποτελούν μέρος των γενικών ρυθμίσεων ασφάλειας και υγείας που απαιτούνται από το άρθρο 45 του Νόμου, χωρίς ωστόσο να απαιτείται οι ρυθμίσεις αυτές να επαναλαμβάνονται στους τοπικούς κανόνες και αντίστροφα.

Νοείται ότι, εάν το κρίνει σκόπιμο, η επιχείρηση ή ο εργοδότης μπορεί να παραπέμψει στα κύρια χαρακτηριστικά που σχετίζονται με μια συγκεκριμένη περιοχή, ελεγχόμενη ή επιβλεπόμενη, ή ακόμη να επισυνάπτει αντίγραφο των γενικών ρυθμίσεων σε ένα κεντρικό αντίγραφο των τοπικών κανόνων για τον σκοπό αυτό.

Νοείται περαιτέρω ότι οι πιο πάνω ρυθμίσεις μπορούν να καθορίζουν τις ευθύνες διαχείρισης για την ασφάλεια και την προστασία από την ακτινοβολία και να περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για την επίβλεψη ή τον έλεγχο των μέτρων που θεσπίζονται για συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία.

1.3.4 Οι τοπικοί κανόνες μπορούν να τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή, όμως οποιαδήποτε μορφή τήρησης και εάν επιλεγεί από την επιχείρηση ή τον εργοδότη, είναι πιθανό αντίγραφο των τοπικών κανόνων να χρειάζεται να είναι άμεσα διαθέσιμα σε εκτυπωμένη μορφή για τον Υπεύθυνο Ακτινοπροστασίας και το προσωπικό που εργάζεται στην περιοχή, ειδικά όταν η εργασία εκτελείται εκτός της βάσης της επιχείρησης ή του εργοδότη.

1.3.5 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης λαμβάνει συμβουλές από τον Υπεύθυνο Ακτινοπροστασίας, ο οποίος συνεργάζεται, όπου απαιτείται, με τον Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας, σχετικά με τους τοπικούς κανόνες και το περιεχόμενό τους (Κανονισμός 70(2) και παράγραφοι 2.2.1 και 3.5 της περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής αναφορικά με τον ρόλο, την ανάθεση καθηκόντων και τις πρακτικές για τις οποίες απαιτείται ο διορισμός υπεύθυνου ακτινοπροστασίας από την επιχείρηση ή τον εργοδότη) Γνωστοποίησης του 2020 (Κ.Δ.Π. 22/2020)). Όπου απαιτείται, συμβουλευτείται επίσης τον αντιπρόσωπο ασφάλειας, την επιτροπή ασφάλειας ή τον λειτουργό ασφάλειας που καθορίζονται με βάση τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως (Αρ. 2) του 2015, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, και τους Κανονισμούς που έχει εκδοθεί με βάση τους Νόμους αυτούς, όπως εφαρμόζεται.

1.3.6 Οι τοπικοί κανόνες γνωστοποιούνται και είναι διαθέσιμοι σε κάθε εμπλεκόμενο.

1.4 Βασικά περιεχόμενα των τοπικών κανόνων

1.4.1 Οι τοπικοί κανόνες πρέπει να περιέχουν ή, στις περιπτώσεις που η επιχείρηση ή ο εργοδότης το κρίνει σκόπιμο, να παραπέμπουν κατάλληλα (βλ. παράγραφο 1.3.3 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής) στις ακόλουθες ελάχιστες πληροφορίες:

- (α) τις διαδικασίες που αφορούν την έναρξη διερεύνησης, περιλαμβανομένου του επιπέδου ρυθμού δόσης ή δόσης για το οποίο απαιτείται διερεύνηση, με βάση τα διαμειβόμενα στην παράγραφο 7.3 της περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής αναφορικά με την Ατομική Ακτινολογική Παρακολούθηση) Γνωστοποίησης του 2020 (Κ.Δ.Π. 24/2020),
- (β) προσδιορισμό ή περίληψη οποιωνδήποτε ρυθμίσεων έκτακτης ανάγκης που υποδεικνύουν τα ευλόγως προβλέψιμα ατυχήματα (άρθρο 45(5) και (6) του Νόμου και Κανονισμός 43), όπως έχει καταδειχθεί από την εκτίμηση των κινδύνων που προβλέπεται στο άρθρο 45(4) του Νόμου,
- (γ) τα στοιχεία του διορισμένου ή διορισμένων Υπεύθυνων Ακτινοπροστασίας (Κανονισμός 70 και Κ.Δ.Π. 22/2020),
- (δ) προσδιορισμό και περιγραφή της περιοχής που αφορούν οι κανόνες και τις λεπτομέρειες σχετικά με τον καθορισμό της (Κανονισμός 26 και Κ.Δ.Π. 21/2020),
- (ε) περίληψη των οδηγιών εργασίας, κατάλληλων για τον ραδιολογικό κίνδυνο που συνδέεται με την πηγή, την εγκατάσταση και τις σχετικές λειτουργίες σ' αυτήν, σύμφωνα με τον Κανονισμό 27, περιλαμβανομένων των γραπτών ρυθμίσεων σχετικά με τα μη ταξινομημένα πρόσωπα που εισέρχονται ή εργάζονται σε ελεγχόμενες περιοχές,
- (στ) τη δοκιμή και τη συντήρηση των μηχανικών μερών, των συστημάτων ελέγχου και των σχεδιαστικών χαρακτηριστικών, των χαρακτηριστικών ασφάλειας και των συσκευών προειδοποίησης,
- (ζ) τους μηχανισμούς παρακολούθησης των επιπέδων ακτινοβολίας και ενδεχόμενης ραδιομείωσης, με βάση το άρθρο 45(14) του Νόμου,
- (η) την εξέταση και δοκιμή του εξοπλισμού παρακολούθησης της ακτινοβολίας,
- (θ) την ατομική δοσιμετρία, σύμφωνα με τον Κανονισμό 31,
- (ι) τις ειδικές ρυθμίσεις για τις εγκύους ή θηλάζουσες εργαζόμενες, βάσει και του Κανονισμού 9,
- (ια) λεπτομέρειες των σημαντικότερων πορισμάτων της εκτίμησης των κινδύνων που διενεργείται με βάση το άρθρο 45(4) του Νόμου,
- (ιβ) το πρόγραμμα επανεξέτασης της εφαρμογής της αρχής της βελτιστοποίησης (κατά πόσο οι δόσεις διατηρούνται όσο το δυνατόν χαμηλότερα) και κατά πόσο οι τοπικοί κανόνες παραμένουν αποτελεσματικοί,
- (ιγ) τις διαδικασίες επικοινωνίας και διαβούλευσης με τον διορισμένο Υπεύθυνο Ακτινοπροστασίας,
- (ιδ) λεπτομέρειες σχετικά με τη διαχείριση και την επίβλεψη της εργασίας, με βάση το άρθρο 45(8) και (16) του Νόμου, και
- (ιε) τις διαδικασίες για την διασφάλιση επαρκούς πληροφόρησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού, με βάση το άρθρο 45(12) του Νόμου και το Μέρος III των Κανονισμών.

1.4.2 Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση ή ο εργοδότης έχει δώσει λεπτομερείς γραπτές οδηγίες εργασίας, οι οποίες περιέχονται στα εγχειρίδια λειτουργίας ή στα πρωτόκολλα εργασίας, οι τοπικοί κανόνες μπορούν να παραπέμπουν στα σχετικά τμήματα αυτών των εγγράφων, ωστόσο η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι ο τρόπος με τον οποίο οι εν λόγω οδηγίες εργασίας συνοψίζονται στους τοπικούς κανόνες είναι επαρκής για τους σκοπούς της παραγράφου 1.3.

Νοείται ότι, όπου τα θέματα αυτά δεν περιλαμβάνονται ήδη στις γενικές ρυθμίσεις διαχείρισης προστασίας της υγείας, της προστασίας από την ακτινοβολία και της ραδιολογικής ασφάλειας, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να εξετάζει το ενδεχόμενο να περιλαμβάνει πληροφορίες για τα πιο πάνω θέματα σε ειδικό μέρος των τοπικών κανόνων, π.χ. σε παράρτημα.

1.5 Απαιτούμενο επίπεδο λεπτομέρειας

1.5.1 Οι τοπικοί κανόνες πρέπει να επικεντρώνονται στις ρυθμίσεις που απαιτούνται σε μια συγκεκριμένη ταξινομημένη περιοχή, με το επίπεδο λεπτομέρειας που απαιτείται στους γραπτούς τοπικούς κανόνες να εξαρτάται από τη φύση των εργασιών στην περιοχή αυτή. Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να εξετάζει, μεταξύ άλλων:

- (α) τον κίνδυνο που προκύπτει από την έκθεση σε ακτινοβολίες κατά τις συνήθεις εργασίες στην εγκατάσταση,
- (β) την πολυπλοκότητα της εργασίας που εκτελείται,
- (γ) την πιθανότητα αστοχίας ή ατυχήματος και το μέγεθος οποιασδήποτε έκθεσης σε ακτινοβολία μπορεί να προκύψει, και
- (δ) το επίπεδο πληροφόρησης, καθοδήγησης και κατάρτισης που παρέχεται σε όσους εργάζονται στην περιοχή και το εύρος των γνώσεων και της πείρας τους.

1.5.2 Τα στοιχεία αυτά πρέπει να εξετάζονται ως μέρος της εκτίμησης των κινδύνων από την επιχείρηση ή τον εργοδότη (άρθρο 45(4) του Νόμου).

1.6 Αποτελεσματικότητα των τοπικών κανόνων

1.6.1 Ενδείξεις ότι οι τοπικοί κανόνες είναι αποτελεσματικοί μπορεί να είναι ότι οι κανόνες αυτοί:

- (α) χαρακτηρίζονται από σαφήνεια, ακρίβεια και σχετική συντομία και επικεντρώνονται στις δραστηριότητες που προκαλούν τους μεγαλύτερους κινδύνους,
- (β) επικεντρώνονται στις βασικές οδηγίες εργασίας που πρέπει να ακολουθούν οι εργαζόμενοι για να διατηρούν τις δόσεις ακτινοβολίας τόσο χαμηλές όσο είναι λογικά εφικτό,
- (γ) είναι πράγματι «τοπικού» χαρακτήρα, αναφερόμενοι άμεσα στην εργασία και τη συγκεκριμένη τοποθεσία για την οποία εφαρμόζονται και λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον μέσα και γύρω από τον χώρο εργασίας,
- (δ) περιέχουν σαφείς οδηγίες που αντικατοπτρίζουν την πραγματική πρακτική της εργασίας και δεν εξιδανικεύουν λύσεις που μπορεί να μην είναι εφικτές ή οι καταλληλότερες προς εφαρμογή, και
- (ε) επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ελέγχεται ότι παραμένουν κατάλληλοι.

1.6.2 Οι τοπικοί κανόνες για να είναι αποτελεσματικοί πρέπει να είναι κατάλληλοι για τους αποδέκτες προς τους οποίους απευθύνονται, δηλαδή κατά την εκπόνηση των τοπικών κανόνων, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να εξισορροπεί την παροχή των απαραίτητων λεπτομερειών με την ικανότητα των εργαζομένων και άλλων προσώπων που επηρεάζονται να διαβάζουν, κατανοούν, αφομοιώνουν και λαμβάνουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα.

Νοείται ότι αν οι τοπικοί κανόνες είναι υπερβολικά εκτενείς ή ασαφείς, ενδέχεται να μην είναι κατάλληλοι για τους εργαζόμενους και όποια άλλα πρόσωπα εισέρχονται ή εργάζονται στην περιοχή και επομένως δεν θα είναι αποτελεσματικοί.

1.7 Τήρηση των τοπικών κανόνων

1.7.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τηρούνται οι τοπικοί κανόνες που σχετίζονται με την εργασία που εκτελείται.

1.7.2 Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες πρέπει να θέτουν σε εφαρμογή σύστημα ή συστήματα διαχείρισης και επίβλεψης ώστε να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα των μέτρων προστασίας της υγείας, ραδιολογικής ασφάλειας και ακτινοπροστασίας που λαμβάνονται (άρθρο 45(8) και (16) του Νόμου). Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα μέτρα που λαμβάνονται για να διασφαλίζεται η τήρηση των τοπικών κανόνων. Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση, οι εξωτερικοί εργαζόμενοι και άλλα πρόσωπα, όπως εφαρμόζεται, τηρούν τους ισχύοντες τοπικούς κανόνες.

1.7.3 Στις περιπτώσεις που εργαζόμενος ή ομάδα εργαζομένων εργάζεται για μακρές περιόδους εργασίας μακριά από τη βάση της επιχείρησης ή του εργοδότη, τότε μπορεί να είναι σκόπιμο η επιχείρηση ή ο εργοδότης να αναθέτει σε κατάλληλα πρόσωπα, π.χ. στον Υπεύθυνο Ακτινοπροστασίας ή σε τοπικούς Υπεύθυνους Ακτινοπροστασίας, με βάση και τα διαμεμβόμενα στην Κ.Δ.Π. 22/2020, την επίβλεψη τήρησης των τοπικών κανόνων και τη διεξαγωγή περιοδικών ελέγχων για τον τρόπο διεξαγωγής των εργασιών με βάση τους κανόνες αυτούς.

1.8 Επικαιροποίηση, αναθεώρηση και διαθεσιμότητα των τοπικών κανόνων

1.8.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης διασφαλίζει ότι οι τοπικοί κανόνες τίθενται υπόψη και είναι διαθέσιμοι στους εργαζόμενους και άλλα πρόσωπα που ενδεχομένως επηρεάζονται από αυτούς. Η επιχείρηση ή ο εργοδότης διατηρεί αρχείο στο οποίο πρέπει να τεκμηριώνεται ότι οι επηρεαζόμενοι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί δεόντως. Είναι πιθανό να μην απαιτείται όλοι οι εργαζόμενοι να είναι ενήμεροι για όλο το εύρος των τοπικών κανόνων. Στις περιπτώσεις αυτές, τίθενται υπόψη τους τα τμήματα των κανόνων που σχετίζονται με τους τομείς εργασίας τους.

1.8.2 Στην περίπτωση των διευθυντικών στελεχών και άλλων προσώπων που έχουν εποπτικά καθήκοντα σε μια επιχείρηση ή προσώπων που έχουν την ευθύνη για την επικαιροποίηση ή/και αναθεώρηση των τοπικών κανόνων, μπορεί να είναι χρήσιμο τα πρόσωπα αυτά να έχουν στη διάθεσή τους την πλήρη σειρά των τοπικών κανόνων, η οποία μπορεί να αποτελείται από πλήρες ατομικό αντίτυπο ή από ένα ή περισσότερα κεντρικά αντίτυπα στα οποία μπορούν να ανατρέχουν. Η κατοχή τέτοιου αντιτύπου από τα πρόσωπα τα οποία ενδείκνυται να το κατέχουν ενδέχεται να είναι πιο βολική στην περίπτωση ηλεκτρονικού αρχείου ή αρχείων. Η μορφή στην οποία τα πρόσωπα αυτά τηρούν ατομικό αντίτυπο των τοπικών κανόνων εξαρτάται από το πόσο εύκολο και πρακτικό είναι να ανατρέχουν σε αυτό όποτε χρειάζεται, ανάλογα με την περίπτωση, π.χ. στην πλήρη σειρά των τοπικών κανόνων ή ανάλογα με τον βαθμό εξοικείωσης με τις φορητές συσκευές τεχνολογίας τύπου έξυπνου τηλεφώνου ή ταμπλέτας.

1.9 Επίβλεψη εφαρμογής των τοπικών κανόνων

Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να διορίζει κατάλληλο πρόσωπο ως Υπεύθυνο Ακτινοπροστασίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού 70 και της Κ.Δ.Π. 22/2020, με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους τοπικούς κανόνες που αφορούν εργασίες που εκτελούνται σε οποιονδήποτε τομέα ή περιοχή εργασίας που υπόκειται σε τέτοιους κανόνες. Για πληρέστερη καθοδήγηση αναφορικά με τον ρόλο, τα καθήκοντα και άλλες διευθετήσεις σχετικά με τον Υπεύθυνο Ακτινοπροστασίας, οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες μπορούν να ανατρέχουν στην Κ.Δ.Π. 22/2020.

2. Πρόσθετες απαιτήσεις για ταξινομημένες περιοχές

2.1 Γενικά

2.1.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να ελέγχει συνεχώς τις συνθήκες εργασίας στις ελεγχόμενες και τις επιβλεπόμενες περιοχές (Κανονισμός 26(3)).

2.1.2 Η Κ.Δ.Π. 21/2020 παρέχει κατευθύνσεις και πρακτική καθοδήγηση στις επιχειρήσεις και τους εργοδότες για την ταξινόμηση σε ελεγχόμενες και επιβλεπόμενες περιοχές. Στον Κανονισμό 27 και στην παράγραφο 15.1 της Κ.Δ.Π. 21/2020 θεσπίζονται ελάχιστες απαιτήσεις για τις ελεγχόμενες περιοχές. Στον Κανονισμό 28 και στην παράγραφο 18.1 της Κ.Δ.Π. 21/2020 θεσπίζονται ελάχιστες απαιτήσεις για τις επιβλεπόμενες περιοχές. Το μέρος αυτό του παρόντος κώδικα πρακτικής συμπληρώνει την Κ.Δ.Π. 21/2020, προχωρώντας, πέρα από τον τρόπο ταξινόμησης σε ελεγχόμενες και επιβλεπόμενες περιοχές, στην παροχή κατευθύνσεων ως προς τις απαιτήσεις που πρέπει να ισχύουν στις περιοχές αυτές, προκειμένου η επιχείρηση ή ο εργοδότης να είναι σε θέση να ελέγχει τις συνθήκες εργασίας στις περιοχές αυτές.

2.2 Περιγραφή των ελεγχόμενων και επιβλεπόμενων περιοχών

2.2.1 Κάθε επιχείρηση ή εργοδότης που καθορίζει μια περιοχή ως ελεγχόμενη ή επιβλεπόμενη πρέπει να διασφαλίζει ότι οποιαδήποτε τέτοια καθορισμένη περιοχή περιγράφεται επαρκώς στους τοπικούς κανόνες.

Νοείται ότι οι εργολάβοι που εκτελούν εργασίες με ιονίζουσα ακτινοβολία σε περιοχές που έχουν ταξινομηθεί από την επιχείρηση ή άλλους εργοδότες δεν απαιτείται να περιλαμβάνουν περιγραφή των ταξινομημένων περιοχών στους δικούς τους τοπικούς κανόνες, εφόσον υιοθετούν τους τοπικούς κανόνες που ισχύουν στην περιοχή και έχουν καθοριστεί από την επιχείρηση ή τους άλλους εργοδότες.

Νοείται περαιτέρω ότι, σε κάθε περίπτωση, οι κανόνες που ακολουθούν οι εργολάβοι που εκτελούν εργασίες με ιονίζουσα ακτινοβολία σε περιοχές που έχουν ταξινομηθεί από την επιχείρηση ή άλλους εργοδότες δεν πρέπει να συγκρούονται με τους τοπικούς κανόνες που έχουν θέσει η επιχείρηση ή οι εργοδότες αυτοί. Προς τούτο, οι εργολάβοι μπορούν να λαμβάνουν συμβουλές από Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας.

2.2.2 Στις περιπτώσεις που δεν είναι σκόπιμο να τεθούν τοπικοί κανόνες για μια επιβλεπόμενη περιοχή, η περιοχή αυτή μπορεί να περιγράφεται είτε στους τοπικούς κανόνες μιας παρακείμενης ελεγχόμενης περιοχής είτε, εάν αυτό δεν είναι δυνατό, σε κεντρικό αντίγραφο των τοπικών κανόνων για την εγκατάσταση ή τον χώρο εργασίας.

2.3 Φυσική οριοθέτηση ελεγχόμενων περιοχών

2.3.1 Οι ελεγχόμενες περιοχές πρέπει να είναι οριοθετημένες με φυσικά μέσα ή, όταν αυτό δεν είναι λογικά εφικτό, με άλλα κατάλληλα μέσα και η πρόσβαση σ' αυτές περιορίζεται στα πρόσωπα που έχουν λάβει κατάλληλες οδηγίες και ελέγχεται σύμφωνα με γραπτές διαδικασίες που παρέχουν η επιχείρηση ή ο εργοδότης (Κανονισμός 27).

2.3.2 Ο βασικός σκοπός της φυσικής οριοθέτησης μιας ελεγχόμενης περιοχής είναι ο περιορισμός της μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης, τόσο από εργαζόμενους που δεν χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στην περιοχή αυτή, π.χ. εργαζόμενους των οποίων η φύση της εργασίας δεν έχει άμεση σχέση με την εργασία που εκτελείται στην ελεγχόμενη περιοχή, όσο από άλλα πρόσωπα, π.χ. μέλη του κοινού. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ύπαρξη κατάλληλων μέσων περιορισμού της πρόσβασης, οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες πρέπει να εξετάζουν τη φύση της εργασίας και το πόσο πιθανό είναι τα παρεχόμενα μέσα να περιορίζουν την πρόσβαση μόνο σε πρόσωπα που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εισέρχονται. Για να είναι αποτελεσματική η μέθοδος οριοθέτησης πρέπει να καταδεικνύει σαφώς την έκταση της ελεγχόμενης περιοχής χωρίς να αφήνει περιθώριο αμφιβολίας ή κατά λάθος πρόσβασης. Σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται η πρόσβαση σε μια ελεγχόμενη περιοχή να περιορίζεται με ελεγχόμενη είσοδο με κωδικούς ασφάλειας, ανάλογα με την πιθανότητα και το μέγεθος της έκθεσης σε ακτινοβολία (Κανονισμός 27).

2.3.3 Στις περισσότερες περιπτώσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν φυσικά χαρακτηριστικά για την οριοθέτηση μιας ελεγχόμενης περιοχής, όπως για παράδειγμα υφιστάμενοι τοίχοι, πετάσματα ή πόρτες. Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να παρέχει προσωρινά μέσα διαχωρισμού στις περιπτώσεις όπου τα φυσικά χαρακτηριστικά δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν και τα μέτρα αυτά πρέπει να επιβλέπονται όπου είναι λογικά εφικτό. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι περιοχές πρέπει να οριοθετούνται σαφώς με άλλα κατάλληλα μέσα, ώστε οι εργαζόμενοι και άλλα πρόσωπα, όπως εφαρμόζεται, να γνωρίζουν την ύπαρξη των περιοχών αυτών.

2.3.4 Παραδείγματα καταστάσεων όπου μπορεί να μην είναι λογικά εφικτό να οριοθετηθεί μια ελεγχόμενη περιοχή είναι όταν:

- (α) ένα όχημα που μεταφέρει μια ραδιενεργό πηγή υψηλής ενεργότητας έχει ακινητοποιηθεί από βλάβη στο έρρισμα του δρόμου αλλά η κυκλοφορία στον δρόμο διεξάγεται για οποιοδήποτε λόγο κανονικά,
- (β) η περιοχή βρίσκεται σε έναν από τους ορόφους πολυώροφου κτιρίου και εκτείνεται έξω από τα παράθυρα, πράγμα που σημαίνει ότι η περιοχή δεν είναι προσπελάσιμη από έξω. Στην περίπτωση αυτή, η περιοχή οριοθετείται μόνο μέσα στο κτίριο,
- (γ) σε τμήμα πυρηνικής ιατρικής υπήρξε επιφανειακή ραδιομείωση και γύρω από τη ραδιομειωμένη επιφάνεια τοποθετείται προειδοποιητική ταινία μέχρι τον καθαρισμό της,
- (δ) οι συνθήκες απαιτούν την οριοθέτηση μιας ελεγχόμενης περιοχής προκύπτουν από τη χρήση εξοπλισμού ακτίνων Χ για οδοντιατρική ή κτηνιατρική ακτινογραφία σε χώρο άλλο από εγκεκριμένο κλειστό χώρο, π.χ. σε φάρμα. Ο χειριστής πρέπει να είναι σε θέση ο ίδιος ή μέσω βοηθού, ο οποίος ασκεί καθήκοντα παρατηρητή, να αντιληφθεί αμέσως οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να βρίσκεται κοντά ή πλησιάζει στην ελεγχόμενη περιοχή και να απενεργοποιήσει άμεσα τον εξοπλισμό ακτίνων Χ.

2.3.5 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης μπορεί να λαμβάνει συμβουλές από τον Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας κατά πόσο είναι αναγκαίο να χρησιμοποιείται κάποιο μέσο οριοθέτησης ή άλλο μέσο περιορισμού για σκοπούς προστασίας ορισμένων ειδικών ομάδων εργαζομένων, π.χ. συντηρητές κτιρίων, καθαριστές παραθύρων, ελαιοχρωματιστές κ.λπ.

2.3.6 Εάν η εργασία είναι σύντομης διάρκειας (στην περίπτωση που πηγή ακτινοβολίας τίθεται σε λειτουργία ή ενεργοποιείται μόνο κατά διαστήματα ή μετακινείται σε διαφορετικά μέρη όπως η χρήση κινητής γεννήτριας ακτινοβολίας Χ σε νοσοκομειακό θάλαμο), ενδέχεται να μην είναι λογικά εφικτό για τον εργοδότη να οριοθετήσει την ελεγχόμενη περιοχή με φραγμούς. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο χειριστής του εξοπλισμού ή άλλο κατάλληλο πρόσωπο όπως ο Υπεύθυνος Ακτινοπροστασίας πρέπει να είναι σε θέση να οριοθετεί κατάλληλη ελεγχόμενη περιοχή και να περιορίζει την πρόσβαση στην περιοχή με μέσα που είναι κατάλληλα κάτω από τις επικρατούσες συνθήκες (Κανονισμός 27), π.χ. με συνεχή επίβλεψη των ορίων της περιοχής. Η έκταση της ταξινομημένης περιοχής πρέπει να περιγράφεται σαφώς στους τοπικούς κανόνες. Στο πιο πάνω παράδειγμα, ο χειριστής της γεννήτριας ακτινοβολίας πρέπει να είναι σε θέση να επιβλέπει όλα τα όρια της περιοχής και είτε να εμποδίζει την μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση είτε, εάν δεν την εμποδίζει, να αναστέλλει / μεταθέτει τη λειτουργία του εξοπλισμού εάν κάποιο πρόσωπο προσπαθήσει να εισέλθει στην ελεγχόμενη περιοχή. Η παρουσία μιας ελεγχόμενης περιοχής πρέπει να είναι σαφώς σημασμένη για τα πρόσωπα που είναι πιθανό να βρίσκονται πλησίον της περιοχής. Μόνο η συνεχής επίβλεψη των ορίων μιας περιοχής μπορεί να είναι αποτελεσματική στην αποτροπή της πρόσβασης από άλλα πρόσωπα στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν φραγμοί.

2.4 Οριοθέτηση μιας περιοχής μετά από ατύχημα ή άλλο περιστατικό

Μετά από ένα ατύχημα με ακτινοβολία ή άλλο περιστατικό που περιλαμβάνει πηγή ακτινοβολίας είναι πιθανό να χρειαστεί κάποιος χρόνος για να οριοθετηθεί πλήρως μια ελεγχόμενη περιοχή γύρω από την πηγή. Εάν το ατύχημα είναι προβλέψιμο, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να είναι σε θέση, με βάση την εκτίμηση των κινδύνων και κατάλληλο σχέδιο έκτακτης ανάγκης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 45 του Νόμου, να εντοπίσει την ανάγκη περιορισμού της πρόσβασης στην περιοχή που επηρεάστηκε και να λάβει εύλογα μέτρα σε πρώιμο στάδιο.

2.5 Προειδοποιητική σήμανση για ταξινομημένες περιοχές

2.5.1 Κάθε επιχείρηση ή εργοδότης που καθορίζει μια περιοχή ως ελεγχόμενη ή επιβλεπόμενη πρέπει να διασφαλίζει ότι οποιαδήποτε τέτοια καθορισμένη περιοχή διαθέτει, σε περίοπτες θέσεις, κατάλληλη και επαρκή σήμανση που να προειδοποιεί ότι η περιοχή έχει ταξινομηθεί και να αναφέρει το είδος της ταξινόμησης, τη φύση των πηγών ακτινοβολίας και τους κινδύνους που προκύπτουν από αυτές τις πηγές (Κανονισμός 27). Η επιχείρηση ή εργοδότης πρέπει επίσης να αναρτά οδηγίες στα σημεία πρόσβασης προς τις ελεγχόμενες περιοχές και σε κατάλληλες θέσεις εντός των ορίων των περιοχών αυτών.

2.5.2 Γύρω από κάθε ταξινομημένη ελεγχόμενη περιοχή πρέπει να τοποθετούνται κατάλληλα προειδοποιητικά σήματα σε όλες τις πιθανές εισόδους κάθε περιοχής ή, σε περίπτωση προσωρινών φραγμών, σε σημεία όπου μπορούν να γίνουν εύκολα αντιληπτά από πρόσωπα που προσεγγίζουν. Στην περίπτωση της μεταφοράς ραδιενεργών υλικών, τα προβλεπόμενα προειδοποιητικά σήματα στο όχημα μεταφοράς ή/και στις συσκευασίες πρέπει να θεωρούνται γενικά επαρκή, ακόμα και στην περίπτωση που το όχημα έχει εμπλακεί σε ατύχημα και έχει υποστεί ζημιά.

2.5.3 Τα προειδοποιητικά σήματα μπορεί να είναι κατάλληλα και για ορισμένες επιβλεπόμενες περιοχές, ωστόσο όταν η έκταση της περιοχής είναι σαφώς καθορισμένη στους τοπικούς κανόνες και εάν η έκταση της περιοχής είναι αντιληπτή από όσους εργάζονται σ' αυτήν, ενδέχεται να μην είναι σκόπιμο να τοποθετείται προειδοποιητική σήμανση.

2.5.4 Τα χρησιμοποιούμενα προειδοποιητικά σήματα πρέπει γενικά να συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στους περί Ελαχίστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000 και 2015 (Κ.Δ.Π. 212/2000 και Κ.Δ.Π. 41/2015), όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και, ειδικότερα, με τις σημάνσεις και σύμβολα που συνιστά ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO) (Κανονισμός 27). Η επιχείρηση ή ο εργοδότης μπορεί να προσθέτει οποιοδήποτε συμπληρωματικό κείμενο ή προειδοποιητική σήμανση αρμόζει, κατά περίπτωση. Τα σήματα πρέπει να παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για την προειδοποίηση των εργαζομένων σχετικά με τους κινδύνους που απορρέουν από την πηγή και την πρακτική, π.χ. ακτινογραφίες ή τον κίνδυνο εισπνοής ή κατάποσης ραδιενεργών ουσιών. Η χρησιμοποιούμενη σήμανση πρέπει να επιτρέπει στο προσωπικό που έχει λάβει κατάλληλη κατάρτιση ή οδηγίες να γνωρίζει ποια μέτρα πρέπει να λάβει κατά την είσοδο του στην ελεγχόμενη περιοχή, για παράδειγμα τη χρήση μέσων ατομικής προστασίας.

2.5.5 Εάν δεν είναι εφικτό να οριοθετηθεί φυσικά μια ελεγχόμενη περιοχή κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 2.3 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής, ενδέχεται να μην είναι επίσης εφικτό να τοποθετούνται προειδοποιητικά σήματα, οπότε στην περίπτωση αυτή πρέπει να είναι παρόντα ένα ή περισσότερα πρόσωπα για να δίδουν κατάλληλη προφορική προειδοποίηση σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο πλησιάζει στα όρια της ελεγχόμενης περιοχής.

2.6 Ευθύνη για τον έλεγχο της πρόσβασης

2.6.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που έχει καθορίσει σύμφωνα με τον Κανονισμό 26 μια περιοχή ως ελεγχόμενη δεν πρέπει να επιτρέπει σε οποιοδήποτε πρόσωπο να εισέρχεται ή παραμένει στην περιοχή αυτή, εκτός εάν:

- (α) είναι ταξινομημένος εργαζόμενος,
- (β) είναι ταξινομημένος εξωτερικός εργαζόμενος, για τον οποίο ο εργοδότης του έχει λάβει όλα τα εύλογα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι:
  - (i) υπόκειται σε ατομική παρακολούθηση των δόσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό 31 και την Κ.Δ.Π. 24/2020,
  - (ii) έχει εκπαιδευτεί και καταρτιστεί να χρησιμοποιεί εξοπλισμό ατομικής προστασίας,
  - (iii) έχει λάβει ειδική εκπαίδευση σχετικά με τους κινδύνους από την εκτελούμενη εργασία και μέτρα προστασίας και αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων, και
- (γ) δεν είναι ταξινομημένος εργαζόμενος, αλλά έχει εισέλθει ή παραμένει στην περιοχή σύμφωνα με κατάλληλες γραπτές ρυθμίσεις.

2.6.2 Εάν η επιχείρηση ή ο εργοδότης που ελέγχει την περιοχή παραδίδει τον έλεγχο της συγκεκριμένης περιοχής σε άλλο εργοδότη ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, για παράδειγμα σε έναν εργολάβο που εκτελεί εργασίες συντήρησης στην περιοχή αυτή, ο πρώτος εργοδότης είναι υπεύθυνος να διασφαλίζει ότι ο δεύτερος εργοδότης ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο αντιλαμβάνεται και είναι σε θέση να ελέγχει την πρόσβαση στην περιοχή αυτή, ο δε δεύτερος εργοδότης ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο είναι υπεύθυνος/ο για τον καθαυτό έλεγχο της πρόσβασης. Πρέπει να υπάρχουν επίσης απαιτήσεις για την πρόσβαση ταξινομημένων και μη ταξινομημένων εργαζομένων, καθώς και ταξινομημένων και μη ταξινομημένων εξωτερικών εργαζομένων.

2.6.3 Οι διοικητικές διαδικασίες όπως η ειδική χορήγηση ειδικών αδειών εργασίας (Κανονισμός 27), οι φυσικοί φραγμοί και τα προειδοποιητικά σήματα είναι επαρκή να περιορίσουν την πρόσβαση σε μια ελεγχόμενη περιοχή όταν υποστηρίζονται από κατάλληλη εκπαίδευση και κατάρτιση του εμπλεκόμενου προσωπικού, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις, η επιχείρηση ή ο εργοδότης που ελέγχει την περιοχή πρέπει να μεριμνήσει για την επίβλεψη των σημείων πρόσβασης στην περιοχή ώστε να διασφαλίζεται ότι μπορούν να γίνουν οι κατάλληλοι έλεγχοι.

2.7 Είσοδος προσώπων σε ταξινομημένες περιοχές

Οι γραπτές ρυθμίσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.6.1(γ) του παρόντος Κώδικα Πρακτικής πρέπει να διασφαλίζουν ότι:

- (α) το πρόσωπο αυτό είναι ηλικίας 18 ετών και άνω και δεν λαμβάνει, σε κανένα ημερολογιακό έτος, σωρευτική δόση ακτινοβολίας που θα απαιτούσε τον χαρακτηρισμό του ως ταξινομημένο πρόσωπο, ή
- (β) κανένα άλλο πρόσωπο δεν λαμβάνει, σε κανένα ημερολογιακό έτος, δόση ακτινοβολίας που υπερβαίνει οποιοδήποτε σχετικό όριο δόσης που καθορίζεται στον Νόμο ή τους Κανονισμούς.

2.8 Είσοδος ταξινομημένων προσώπων

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 31, η επιχείρηση ή ο εργοδότης των ταξινομημένων εργαζομένων πρέπει να διασφαλίζει ότι για οποιονδήποτε από τους εργαζόμενους αυτούς που εισέρχονται σε ελεγχόμενες περιοχές γίνεται κατάλληλη ακτινολογική παρακολούθηση και επαρκής ιατρική επίβλεψη, όπου απαιτείται, σύμφωνα με τον Κανονισμό 35. Οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες πρέπει να βεβαιώνονται ότι οι ταξινομημένοι εργαζόμενοι που πρόκειται να εισέλθουν σε ελεγχόμενη περιοχή έχουν πλήρη γνώση και σχετική πείρα για όλες τις εργασίες που εκτελούνται στην ελεγχόμενη περιοχή ή, στην περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, βρίσκονται υπό στενή επίβλεψη και καθοδήγηση εξουσιοδοτημένου προσώπου που πληροί τις προϋποθέσεις αυτές.

2.9 Είσοδος ταξινομημένων εξωτερικών εργαζομένων

2.9.1 Για ταξινομημένους εξωτερικούς εργαζόμενους που εισέρχονται ή πρόκειται να εισέλθουν σε ελεγχόμενη περιοχή, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να ελέγχει ότι:

- (α) το βιβλιάριο ατομικής ακτινολογικής παρακολούθησης που ορίζεται στον Κανονισμό 2, αναφέρεται στον Κανονισμό 41 και περιγράφεται περαιτέρω στον Πέμπτο Πίνακα των Κανονισμών, είναι επικαιροποιημένο και περιέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες,
- (β) οι εργαζόμενοι αυτοί έχουν λάβει την απαιτούμενη εκπαίδευση,
- (γ) έχουν βρεθεί από αρμόδιο ιατρό ή υπηρεσία επαγγελματικής υγείας, υπό την έννοια του Κανονισμού 36, κατάλληλοι να αναλάβουν εργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία, και
- (δ) οι εργαζόμενοι αυτοί υπόκεινται σε ατομική παρακολούθηση σύμφωνα με τον Κανονισμό 31 και την Κ.Δ.Π. 24/2020.

2.9.2 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που ελέγχει την περιοχή και ο εργοδότης του ταξινομημένου εξωτερικού εργαζόμενου πρέπει να συνεργάζονται ώστε να διασφαλίζεται ότι τα ταξινομημένα πρόσωπα έχουν λάβει επαρκή κατάρτιση για να μπορούν να εργαστούν με ασφάλεια στην ελεγχόμενη περιοχή. Ο ταξινομημένος εργαζόμενος πρέπει επίσης να διαθέτει και χρησιμοποιεί όλα τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας. Εάν απαιτείται, οι διευθετήσεις συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων ή εργοδοτών και εργοδοτών εξωτερικών εργαζομένων μπορούν να ρυθμίζονται αποτελεσματικότερα ως μέρος συμβατικής συμφωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών.

2.9.3 Εάν δεν υπάρχει επίσημη συμφωνία, η επιχείρηση ή ο εργοδότης που ελέγχει την περιοχή πρέπει να ζητά από τον εργοδότη των εξωτερικών εργαζομένων λεπτομέρειες για την εκπαίδευση που αυτοί έχουν λάβει. Εάν η εκπαίδευση αυτή φαίνεται να είναι ανεπαρκής για την προβλεπόμενη εργασία, τότε η επιχείρηση ή ο εργοδότης δύναται να ζητά πρόσθετη ειδική εκπαίδευση πριν επιτραπεί στον εργοδότη τους και στους ίδιους να ξεκινήσουν εργασία στην περιοχή.

2.10 Είσοδος μη ταξινομημένων εργαζομένων ή μη ταξινομημένων εξωτερικών εργαζομένων

2.10.1 Στους μη ταξινομημένους εργαζόμενους και στους μη ταξινομημένους εξωτερικούς εργαζόμενους πρέπει να επιτρέπεται η πρόσβαση σε μια ελεγχόμενη περιοχή υπό όρους. Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που ελέγχει την περιοχή πρέπει να καθορίζει τους όρους αυτούς στις γραπτές ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στους τοπικούς κανόνες. Οι όροι πρέπει να καθορίζουν τις ισχύουσες ρυθμίσεις για τον περιορισμό της έκθεσης των εργαζομένων σε ιονίζουσα ακτινοβολία και να καλύπτουν τα μέτρα επίβλεψης, τη χρήση των μέσων ατομικής προστασίας και τους περιορισμούς όσον αφορά το είδος της εργασίας που εκτελείται, π.χ. στον χρόνο εργασίας στην περιοχή.

2.10.2 Για τους μη ταξινομημένους εργαζόμενους και τους μη ταξινομημένους εξωτερικούς εργαζόμενους ενδέχεται να απαιτείται πρόσβαση σε ελεγχόμενη περιοχή, για παράδειγμα όταν:

- (α) έχει οριστεί ως ελεγχόμενη περιοχή ένα ολόκληρο δωμάτιο, αλλά η εργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία λαμβάνει χώρα σε μία μόνο μικρή περιοχή, π.χ. σε απαγωγό αερίων ή πάγκο εργασίας,
- (β) ένα πρόσωπο εισέρχεται στην περιοχή για περιορισμένο χρονικό διάστημα για να εκτελέσει μια απλή εργασία συμβατικής συντήρησης, π.χ. για να επισκευάσει ένα θερμαντικό σώμα ή να συντηρήσει ένα σώμα εξαερισμού ή κλιματισμού,
- (γ) η εργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία συμβαίνει διακεκομμένα στην περιοχή.

2.11 Γραπτές ρυθμίσεις για μη ταξινομημένους εργαζόμενους και εξωτερικούς εργαζομένους

2.11.1 Οι γραπτές ρυθμίσεις πρέπει να περιορίζουν την έκθεση μη ταξινομημένων εργαζομένων και εξωτερικών εργαζομένων. Νοείται ότι εργαζόμενος που εργάζεται υπό τέτοιες ρυθμίσεις δεν πρέπει να υπόκειται στα όρια των επαγγελματικών δόσεων (Κανονισμός 8).

2.11.2 Σχετικές είναι επίσης οι ειδικές απαιτήσεις που μπορούν να ισχύουν αναφορικά με τις έγκυες ή θηλάζουσες εργαζόμενες, από τις οποίες πρέπει να ζητείται να ενημερώνουν γραπτώς την επιχείρηση ή τον εργοδότη σχετικά με την εγκυμοσύνη ή ενδεχόμενη εγκυμοσύνη τους ή ότι θηλάζουν και, ανάλογα, να περιορίζεται το είδος της εργασίας που

μπορούν να εκτελέσουν στην περιοχή. Οι γραπτές ρυθμίσεις πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν πρόβλεψη για την εκτίμηση της δόσης που ενδέχεται να ληφθεί.

2.12 Ρυθμίσεις για μέλη του κοινού και προσωπικό που δεν εργάζεται κανονικά με ιονίζουσα ακτινοβολία

Εάν άλλοι εργαζόμενοι που κανονικά δεν εργάζονται με ιονίζουσα ακτινοβολία ή μέλη του κοινού πρέπει να εισέλθουν σε ελεγχόμενη περιοχή, π.χ. επισκέπτες σε νοσοκομεία ή οργανωμένα σύνολα που επισκέπτονται εργαστήρια όπου γίνεται χρήση πηγών ιονίζουσας ακτινοβολίας, πρέπει να θεσπίζονται ρυθμίσεις για τον περιορισμό των δόσεων που λαμβάνουν, ώστε αυτές να τηρούνται κάτω από τα όρια δόσεων για το κοινό. Η επιχείρηση ή ο εργοδότης μπορεί να παρέχει, όπου είναι εφικτό, κατάλληλα δοσίμετρα στους επισκέπτες αυτούς.

2.13 Είσοδος ασθενών και άλλων προσώπων που συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα

Τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού 46, η απαίτηση περιορισμού της εισόδου σε μια ελεγχόμενη περιοχή δεν ισχύει για κανένα ασθενή ή πρόσωπο που συμμετέχει σε ερευνητικά ιατρικά ή βιοϊατρικά προγράμματα και εισέρχεται σε ελεγχόμενη περιοχή για να υποβληθεί σε ιατρική έκθεση.

2.14 Παρακολούθηση των δόσεων για μη ταξινομημένους εργαζόμενους

2.14.1 Δεν επιτρέπεται σε μη ταξινομημένο εξωτερικό εργαζόμενο να εισέρχεται ή να παραμένει σε ελεγχόμενη περιοχή, σύμφωνα με την παράγραφο 2.6.1(γ) του παρόντος Κώδικα Πρακτικής εκτός εάν του έχει παρασχεθεί εξοπλισμός ατομικής προστασίας και εκπαίδευση σύμφωνα με την παράγραφο 2.6.1(β)(ii) και (iii) του παρόντος Κώδικα Πρακτικής.

2.14.2 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που έχει χαρακτηρίσει μια περιοχή ως ελεγχόμενη δεν πρέπει να επιτρέπει σε οποιοδήποτε πρόσωπο να εισέρχεται ή να παραμένει σε αυτή, με βάση γραπτές ρυθμίσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2.6.1(γ) του παρόντος Κώδικα Πρακτικής, εκτός εάν η επιχείρηση ή ο εργοδότης μπορεί να αποδείξει, με ατομική παρακολούθηση των δόσεων ή με άλλες κατάλληλες μετρήσεις, ότι οι δόσεις περιορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2.7 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής.

2.14.3 Όταν μη ταξινομημένοι εργαζόμενοι εισέρχονται σε ελεγχόμενες περιοχές, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να εφαρμόζει ρυθμίσεις που να αποδεικνύουν ότι οι δόσεις που λαμβάνονται ή που πρόκειται να ληφθούν δεν υπερβαίνουν τα επίπεδα δόσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.7 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής.

2.14.4 Όταν η επιχείρηση ή ο εργοδότης αποφασίζει να παρέχει ατομική παρακολούθηση για ικανοποίηση της απαίτησης αυτής, η παρακολούθηση πρέπει να διεξάγεται από εγκεκριμένη υπηρεσία δοσιμετρίας σύμφωνα με τον Κανονισμό 31. Κάθε επιχείρηση ή εργοδότης που αποφασίζει να προβεί σε ρυθμίσεις άλλες από την ατομική δοσιμετρία για την καταγραφή και αξιολόγηση των δόσεων σε μη ταξινομημένους εργαζόμενους πρέπει να είναι σε θέση να τεκμηριώσει ότι οι εναλλακτικές ρυθμίσεις είναι κατάλληλες και λαμβάνονται σε ικανοποιητικό βαθμό. Τα δοσίμετρα ή άλλες συσκευές παρακολούθησης που έχει στην κατοχή της/ου η επιχείρηση ή ο εργοδότης και που χρησιμοποιούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση με την παρούσα παράγραφο πρέπει να υποβάλλονται σε επαρκείς περιοδικούς ελέγχους και δοκιμές, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι μετρήσεις που γίνονται είναι κατάλληλες.

2.14.5 Στην περίπτωση που δεν χρησιμοποιούνται ατομικά δοσίμετρα, μια κατάλληλη μέτρηση για τους σκοπούς της παραγράφου 2.7 μπορεί να είναι η μέτρηση του ρυθμού δόσης ή των επιπέδων ραδιομείωσης στον αέρα, μαζί με καταγραφή του χρόνου που αναλώνεται για εργασία στην ελεγχόμενη περιοχή. Ωστόσο, τέτοιες μετρήσεις είναι κατάλληλες μόνο αν ο ρυθμός δόσης ή τα επίπεδα ραδιομείωσης είναι γνωστός/ά και αρκετά σταθερός/α με τον χρόνο ή είναι γνωστό ότι δεν υπερβαίνει/ουν μια συγκεκριμένη τιμή.

2.14.6 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να ελέγχει τις δόσεις που λαμβάνουν οι μη ταξινομημένοι εργαζόμενοι που εισέρχονται ή εργάζονται σε μια ελεγχόμενη περιοχή, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των γραπτών ρυθμίσεων που βρίσκονται σε ισχύ. Παρόλα τα πιο πάνω, συστήνεται όπως οι εργαζόμενοι που αναλώνουν σημαντικό μέρος του χρόνου εργασίας τους σε ελεγχόμενες περιοχές να υπόκεινται σε εξατομικευμένη παρακολούθηση των δόσεων.

2.14.7 Άλλοι τύποι αξιολόγησης των δόσεων σε μη ταξινομημένους εργαζόμενους μπορεί να είναι η επίδοση ενός ατομικού δοσιμέτρου άμεσης ανάγνωσης σε ένα μέλος μιας ομάδας επισκεπτών που παραμένουν μαζί στην ελεγχόμενη περιοχή. Οι μετρήσεις που λαμβάνει το δοσίμετρο αυτό μπορούν να θεωρούνται αντιπροσωπευτικές των δόσεων που λαμβάνονται από κάθε μέλος της ομάδας ξεχωριστά.

2.14.8 Η ατομική παρακολούθηση των δόσεων μπορεί να μην θεωρείται αναγκαία για περιστασιακούς εξωτερικούς επισκέπτες που εισέρχονται σε ελεγχόμενη περιοχή, δεδομένου ότι οι συνθήκες εισόδου και παραμονής διασφαλίζουν ότι οι δόσεις που λαμβάνονται είναι πολύ μικρές. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να είναι σε θέση να τεκμηριώνει, π.χ. εντός της έκθεσης ασφάλειας, ότι οι δόσεις αυτές είναι όντως πολύ μικρές.

2.15 Παροχή και καταγραφή των δόσεων για ταξινομημένους εξωτερικούς εργαζόμενους

2.15.1 Ο εργοδότης πρέπει, σε σχέση με έναν ταξινομημένο εξωτερικό εργαζόμενο, να διασφαλίζει ότι:

- (α) ο ταξινομημένος εξωτερικός εργαζόμενος υπόκειται σε ρυθμίσεις για την εκτίμηση της δόσης ακτινοβολίας που λαμβάνει ενώ βρίσκεται στην ελεγχόμενη περιοχή,
- (β) το συντομότερο δυνατό μετά την ολοκλήρωση της εργασίας που πραγματοποιήσε ο ταξινομημένος εξωτερικός εργαζόμενος στην εν λόγω ελεγχόμενη περιοχή, καταγράφεται στο βιβλιάριο ατομικής δοσιμετρίας του εν λόγω εργαζομένου η δόση που λαμβάνει, και
- (γ) το βιβλιάριο ατομικής ακτινολογικής παρακολούθησης του ταξινομημένου εξωτερικού εργαζομένου είναι διαθέσιμο στον εργαζόμενο αυτό όταν ο εργαζόμενος αυτός το αιτείται.

2.15.2 Η καταγραφή των δόσεων πρέπει να γίνεται με τη χρήση κατάλληλου προσωπικού δοσίμετρου ή προσωπικού δειγματολήπτη αέρα σε περίπτωση που μπορούν να εισπνευσθούν ή καταπρωθούν ραδιενεργές ουσίες (εσωτερική ακτινοβόληση) ή άλλων κατάλληλων ρυθμίσεων που να μπορούν να αιτιολογηθούν. Ο εργοδότης που ελέγχει την περιοχή πρέπει να προβαίνει σε αξιολόγηση της συνολικής δόσης που έλαβε ένας ταξινομημένος εξωτερικός εργαζόμενος μόλις ολοκληρωθεί η εργασία στην περιοχή και να την εισαγάγει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στο βιβλιάριο ατομικής δοσιμετρίας (τουλάχιστον όσον αφορά την εξωτερική ακτινοβόληση). Όπου εφαρμόζεται, είναι προτιμότερη μια γρήγορη αξιολόγηση της δόσης που μπορεί να υπερεκτιμά τη δόση παρά μια ακριβέστερη εκτίμηση που μπορεί να καθυστερήσει για ημέρες ή ακόμα και εβδομάδες.

2.15.3 Η ακρίβεια της αξιολόγησης και η πολυπλοκότητα της χρησιμοποιούμενης μεθόδου αξιολόγησης πρέπει να είναι ανάλογη με το μέγεθος της αναμενόμενης δόσης. Χονδροειδείς υπερεκτιμήσεις ενδέχεται να οδηγήσουν στην επιβολή περιττών περιορισμών στους εργαζομένους.

2.15.4 Οι εργοδότες των εξωτερικών εργαζομένων πρέπει να προβαίνουν σε κατάλληλες ρυθμίσεις για την καταγραφή των συνολικών δόσεων που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της εργασίας στο βιβλιάριο ατομικής ακτινολογικής παρακολούθησης του κάθε ταξινομημένου εξωτερικού εργαζομένου. Η καταγραφή μπορεί να γίνεται εντός της ίδιας της ελεγχόμενης περιοχής. Εναλλακτικά, το βιβλιάριο μπορεί να φυλάσσεται σε άλλο χώρο και να συμπληρώνεται με τη σωρευτική δόση που προέρχεται από όλες τις περιοχές εργασίας. Το βιβλιάριο πρέπει να επικαιροποιείται μετά την ολοκλήρωση της εργασίας ή όταν ο εξωτερικός εργαζόμενος εγκαταλείπει τον χώρο εργασίας και εκτελεί εργασίες για άλλο εργοδότη σε ελεγχόμενη περιοχή σε διαφορετική τοποθεσία, όποιο από τα δύο συμβεί νωρίτερα. Η καταχώρηση των δόσεων στο βιβλιάριο δεν πρέπει γίνεται κάθε φορά που οι ταξινομημένοι εξωτερικοί εργαζόμενοι εγκαταλείπουν τον χώρο, π.χ. στο τέλος της εργασίας μιας ημέρας, αλλά όταν η εργασία έχει ολοκληρωθεί πλήρως.

2.15.5 Οι εργαζόμενοι που καταγράφουν τις δόσεις στα βιβλιάρια ατομικής ακτινολογικής παρακολούθησης πρέπει να έχουν κατάλληλη εκπαίδευση γι' αυτό τον σκοπό.

2.15.6 Η περίοδος που καλύπτει η αξιολόγηση των δόσεων από τον εργοδότη μπορεί ενδεχομένως να είναι διαφορετική από την περίοδο αξιολόγησης των δόσεων που χρησιμοποιείται από την εγκεκριμένη υπηρεσία δοσιμετρίας για κάθε εργαζόμενο. Σε κάθε περίπτωση, η αξιολόγηση της συνολικής δόσης πρέπει να παρέχει μια ακριβή εικόνα της δόσης που λήφθηκε από τον εργαζόμενο κατά τη διάρκεια της ενδεδειγμένης περιόδου δοσιμετρίας.

2.16 Παροχή πληροφοριών σε μη ταξινομημένους εργαζομένους

Ο εργοδότης που διενεργεί την ατομική παρακολούθηση ή τις μετρήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2.15 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής, πρέπει να τηρεί τα αποτελέσματα της παρακολούθησης ή των μετρήσεων για περίοδο δύο ετών από την ημερομηνία καταγραφής τους και, μετά από αίτηση του εργαζομένου, τον οποίο αφορά η παρακολούθηση ή οι μετρήσεις, και από εύλογη προειδοποίηση, καθιστά τα αποτελέσματα διαθέσιμα στον συγκεκριμένο εργαζόμενο.

2.17 Άλλες ρυθμίσεις στους χώρους εργασίας

2.17.1 Σε κάθε περίπτωση όπου υπάρχει σημαντικός κίνδυνος εξάπλωσης της ραδιενεργού μίανσης από ελεγχόμενη περιοχή, ο εργοδότης που έχει ορίσει την περιοχή ως ελεγχόμενη πρέπει να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για να περιορίσει, στον βαθμό που είναι λογικά εφικτό, την εξάπλωση της μίανσης αυτής.

2.17.2 Οι εργοδότες πρέπει να καθορίζουν ειδικές ρυθμίσεις για την πρόσβαση και έξοδο εργαζομένων και αγαθών από μια ελεγχόμενη περιοχή και για την παρακολούθηση τυχόν ραδιομίανσης εντός των ελεγχόμενων και των γύρω περιοχών. Η διάταξη αυτή αφορά μόνο τον κίνδυνο ραδιομίανσης που επεκτείνεται εκτός ελεγχόμενων περιοχών, π.χ. από τον χειρισμό ανοικτών ραδιενεργών πηγών, που οδηγεί σε πιθανή έκθεση από εσωτερική ακτινοβόληση. Ο κίνδυνος στην περίπτωση αυτή είναι σημαντικός εάν:

- (α) ο εργοδότης απαιτεί από τους εργαζόμενους που εισέρχονται στην περιοχή να χρησιμοποιούν μέσα ατομικής προστασίας για προστασία από επιφανειακή ή αερομεταφερόμενη μίανση, ή
- (β) η εξάπλωση της ραδιομίανσης θα ανάγκαζε τον εργοδότη να επεκτείνει τους περιορισμούς εισόδου σε ευρύτερη περιοχή ή να απαιτήσει τη χρήση συγκεκριμένων διαδικασιών, περιλαμβανομένης της χρήσης μέσων ατομικής προστασίας εκτός της καθορισμένης περιοχής.

2.17.3 Με την επιφύλαξη της γενικότητας της παραγράφου 2.17.2, οι ρυθμίσεις που απαιτούνται από την εν λόγω παράγραφο μπορούν να περιλαμβάνουν:

- (α) την παροχή κατάλληλων και επαρκών εγκαταστάσεων υγειονομικών διευκολύνσεων και διευκολύνσεων καθαρισμού, π.χ. πλύσης και αλλαγής ιματισμού για πρόσωπα που εισέρχονται ή εξέρχονται από ελεγχόμενη ή επιβλεπόμενη περιοχή,
- (β) την ορθή συντήρηση των εγκαταστάσεων υγειονομικών διευκολύνσεων και διευκολύνσεων καθαρισμού,
- (γ) την απαγόρευση κατανάλωσης φαγητού ή ποτού ή του καπνίσματος ή διεξαγωγής οποιασδήποτε παρόμοιας δραστηριότητας που ενδέχεται να οδηγήσει σε κατάποση, εισπνοή ή απορρόφηση ραδιενεργού ουσίας από οποιονδήποτε εργαζόμενο ή από εξωτερικό εργαζόμενο μέσα σε ελεγχόμενη περιοχή, και
- (δ) μέσα παρακολούθησης της ραδιομείωσης:
  - (i) εντός της ελεγχόμενης περιοχής και, ενδεχομένως, σε παρακείμενη περιοχή, και
  - (ii) σε οποιοδήποτε πρόσωπο, αντικείμενο ή αγαθό εξέρχεται από ελεγχόμενη περιοχή.

2.17.4 Οι παρούσες απαιτήσεις συμπληρώνουν τις απαιτήσεις των περί των Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμών του 2002 και 2004 (Κ.Δ.Π. 174/2002 και Κ.Δ.Π. 494/2004), όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, και σκοπός τους είναι να διασφαλίζουν ότι οποιαδήποτε ραδιενεργός μείωση δεν θα απορροφηθεί ή εξαπλωθεί σε περιοχές άλλες εκτός της ελεγχόμενης περιοχής.

2.17.5 Κατά περίπτωση, στην είσοδο της ελεγχόμενης περιοχής η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να παρέχει κατάλληλο:

- (α) εξοπλισμό ατομικής προστασίας,
- (β) εξοπλισμό για ατομική παρακολούθηση και επίβλεψη του χώρου εργασίας,
- (γ) αποθηκευτικό χώρο για τον ατομικό ιματισμό (παράγραφος 15.1 της Κ.Δ.Π. 21/2020).

2.17.6 Κατά περίπτωση, στην έξοδο της ελεγχόμενης περιοχής η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να παρέχει:

- (α) κατάλληλο εξοπλισμό για την παρακολούθηση πιθανής ραδιομείωσης του δέρματος και του ιματισμού,
- (β) κατάλληλο εξοπλισμό για την παρακολούθηση πιθανής ραδιομείωσης οποιουδήποτε αντικειμένου απομακρύνεται από την περιοχή,
- (γ) κατάλληλες εγκαταστάσεις πλύσης και προσωπικής αποραδιομείωσης,
- (δ) κατάλληλο αποθηκευτικό χώρο για τον ραδιομειωμένο εξοπλισμό ατομικής προστασίας (παράγραφος 15.1 της Κ.Δ.Π. 21/2020).

2.18 Εγκαταστάσεις πλύσης

2.18.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που είναι υπεύθυνος για την ελεγχόμενη περιοχή πρέπει να εξετάζει τα επίπεδα ραδιομείωσης που μπορεί να προκύπτουν σ' αυτή την περιοχή, ώστε να αξιολογεί τον τύπο και την έκταση των εγκαταστάσεων πλύσης και αλλαγής ιματισμού που απαιτούνται. Πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη την πιθανότητα ατυχημάτων όπως διαρροές, για να είναι σε θέση να αποφασίζει κατά πόσο είναι σκόπιμο να παρέχει και σε ποια έκταση τις εγκαταστάσεις αυτές. Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν εγκαταστάσεις πλύσης για χώρους όπου είναι πιθανή η ραδιομείωση. Ο βαθμός επάρκειας ποικίλλει, από συνήθεις εγκαταστάσεις πλύσης για χαμηλά πιθανά επίπεδα ραδιομείωσης μέχρι λουτρά τύπου καταιωνιστήρα (ντους) στις περιπτώσεις που είναι πιθανά υψηλά επίπεδα ραδιομείωσης. Η καταλληλότερη θέση γι' αυτές τις εγκαταστάσεις είναι δίπλα στις εγκαταστάσεις αλλαγής ιματισμού.

2.18.2 Οι νιπτήρες πρέπει να τροφοδοτούνται με ζεστό και κρύο νερό μέσω πίδακα ή ψεκασμού και να μπορούν να λειτουργούν χωρίς τη χρήση χεριών, όπως επίσης και για την έγχυση υγρού σαπουνιού ή για το στέγνωμα των χεριών. Είναι επίσης πιθανό να χρειάζονται βούρτσες νυχιών. Οι πτεσέτες καθαρισμού σταθερού ή κυλιόμενου τύπου (roller towels) δεν είναι κατάλληλα στις περισσότερες περιπτώσεις.

2.19 Εγκαταστάσεις αλλαγής ιματισμού (αποδυτήρια)

2.19.1 Οι εγκαταστάσεις αλλαγής ιματισμού (αποδυτήρια) είναι αναγκαίες στις περιπτώσεις όπου οι εργαζόμενοι πρέπει να χρησιμοποιούν προστατευτικό ρουχισμό, εκτός από γάντια μίας χρήσης, στην περιοχή. Οι εργοδότες πρέπει να παρέχουν κατάλληλες εγκαταστάσεις που να επιτρέπουν την αφαίρεση του προστατευτικού ρουχισμού ή των μέσων ατομικής προστασίας που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί ή οποιοδήποτε άλλου ραδιομειωμένου ιματισμού. Οι ρυθμίσεις που εφαρμόζονται από τον εργοδότη πρέπει να αποτρέπουν την εξάπλωση της ραδιομείωσης από τον προστατευτικό ιματισμό στον προσωπικό ιματισμό των εργαζομένων.

2.19.2 Όταν σε μια ελεγχόμενη περιοχή χρησιμοποιείται προστατευτικός ιματισμός ή μέσα ατομικής προστασίας, στην είσοδο ή αμέσως πριν την είσοδο στην περιοχή πρέπει να παρέχονται τα ακόλουθα:

- (α) πάγκος ή άλλος φραγμός που να οριοθετεί την έξοδο. Ο προστατευτικός ιματισμός και τα μέσα ατομικής προστασίας που έχουν ή μπορεί να έχουν μianθεί πρέπει να αφαιρούνται και να παραμένουν μέσα στην περιοχή (αρχικά),
- (β) δοχεία πριν την έξοδο από την περιοχή, στα οποία να απορρίπτεται τυχόν ραδιομιασμένος ιματισμός,
- (γ) θυρίδες (lockers) πριν την είσοδο στην ελεγχόμενη περιοχή (καθαρή πλευρά του πάγκου ή του φραγμού που αναφέρεται στο στοιχείο (α) πιο πάνω) για τον μη ραδιομιασμένο ιματισμό, υποδήματα κ.λπ., και
- (δ) καθαρός προστατευτικός ιματισμός στην καθαρή πλευρά του πάγκου ή του φραγμού του στοιχείου (α) πιο πάνω, εφόσον δεν παρέχεται αλλού.

2.19.3 Σε εργαστήρια και άλλες εγκαταστάσεις που χειρίζονται μικρές ποσότητες ραδιενεργών ουσιών μπορεί να είναι επαρκείς λιγότερες ρυθμίσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εμποδίζεται η ανάμειξη του καθαρού και του ραδιομιασμένου ιματισμού και των υποδημάτων.

2.19.4 Οι εγκαταστάσεις θεωρούνται ότι είναι σε ικανοποιητική κατάσταση εφόσον η κατάσταση στην οποία διατηρούνται, π.χ. μέσω κατάλληλου προγράμματος συντήρησης, είναι ικανή να αποτρέψει τυχόν εξάπλωση της ραδιομιασσης.

2.20 Φαγητό, ποτό και κάπνισμα

2.20.1 Όταν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος κατάποσης ραδιενεργών υλικών σε ελεγχόμενη περιοχή λόγω επιφανειακής ραδιομιασσης, οι εργοδότες πρέπει να λαμβάνουν μέτρα ώστε η κατανάλωση φαγητού ή ποτού και το κάπνισμα να απαγορεύονται στην περιοχή. Οι τοπικοί κανόνες και οι σημάνσεις που αναρτώνται στην περιοχή μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρουσίαση ή/και την ενίσχυση οποιωνδήποτε περιορισμών.

2.20.2 Οι εργοδότες πρέπει να λαμβάνουν πρόνοια για την ύπαρξη κατάλληλων εναλλακτικών εγκαταστάσεων για τη ικανοποίηση των πιο πάνω προσωπικών αναγκών του προσωπικού σε μη ραδιομιασμένη περιοχή.

2.21 Παρακολούθηση της ραδιομιασσης

2.21.1 Όταν υπάρχει σοβαρή πιθανότητα εξάπλωσης ραδιενεργού μιασσης, λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα, περιλαμβανόμενων μέτρων σχετικά με την είσοδο και έξοδο προσώπων και αγαθών στην ελεγχόμενη περιοχή και την παρακολούθηση της ραδιενεργού μιασσης εντός της ελεγχόμενης περιοχής και, κατά περίπτωση, στις παρακείμενες περιοχές (Κανονισμός 27).

2.21.2 Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες πρέπει να παρακολουθούν τη ραδιομιασση στις περιπτώσεις που οι περιοχές χαρακτηρίζονται ως ελεγχόμενες εξαιτίας της παρουσίας ανοικτών ραδιενεργών πηγών, εκτός εάν η φύση των ουσιών καθιστά την παρακολούθηση ανέφικτη, π.χ. ύπαρξη ραδιενεργών αερίων. Σε περίπτωση που πραγματοποιείται παρακολούθηση για ραδιομιασση, οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες που είναι υπεύθυνοι για την ελεγχόμενη περιοχή πρέπει να αποφαίνονται κατά πόσο η χρήση φορητών συσκευών παρακολούθησης είναι επαρκής ή κατά πόσο απαιτείται η χρήση σταθερών συσκευών, π.χ. συσκευών για τα χέρια ή τα πόδια. Η απόφαση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη φύση της εργασίας, τον τύπο της ραδιομιασσης και τον αριθμό των προσώπων και αντικειμένων στην περιοχή.

2.21.3 Οι συσκευές παρακολούθησης πρέπει να είναι κατάλληλες για την ανίχνευση σημαντικής ραδιομιασσης από ραδιονουκλίδια που τυχόν υπάρχουν στην περιοχή. Οι εργοδότες πρέπει να μεριμνούν ώστε να διεξάγονται οι απαιτούμενες εργασίες συντήρησης και βαθμονόμησης του εξοπλισμού παρακολούθησης και να ελέγχουν κατάλληλα τις συσκευές ώστε να βεβαιώνονται ότι παραμένουν σε ορθή κατάσταση λειτουργίας. Για κάθε βαθμονόμηση, οι εργοδότες πρέπει να εξασφαλίζουν σχετικό πιστοποιητικό βαθμονόμησης του εξοπλισμού από το αναγνωρισμένο εργαστήριο που παρέχει την υπηρεσία αυτή, η δε ισχύς του πιστοποιητικού δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δύο έτη. Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες λαμβάνουν συμβουλές από τον Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας, εάν είναι απαραίτητο.

3. Επίβλεψη των ταξινομημένων περιοχών

3.1 Γενικά

3.1.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που καθορίζει μια περιοχή ως ελεγχόμενη ή επιβλεπόμενη πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, πέρα από την αξιολόγηση των εκτιμώμενων ατομικών δόσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση των κινδύνων που προκύπτουν από την έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα επίπεδα ιονίζουσας ακτινοβολίας παρακολουθούνται επαρκώς για κάθε τέτοια περιοχή και ότι οι συνθήκες εργασίας στις περιοχές αυτές υπόκεινται σε επανεξέταση.

3.1.2 Ανάλογα με τη φύση και την έκταση των κινδύνων από ακτινοβολίες στις ελεγχόμενες περιοχές, οργανώνεται επίβλεψη του χώρου εργασίας για ακτινοβολίες με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού 29. Η επίβλεψη του χώρου περιλαμβάνει τη θέσπιση μέτρων για την προστασία και την ασφάλεια, όπως κατά περίπτωση, των φυσικών μέτρων για τον έλεγχο της εξάπλωσης τυχόν ραδιομιασσης και των τοπικών κανόνων και διαδικασιών για ελεγχόμενες περιοχές (Κανονισμός 27).

3.1.3 Η παρακολούθηση των επιπέδων ακτινοβολίας που αναφέρεται στην παράγραφο 3.1.1 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής περιλαμβάνει:

- (α) σε σχέση με τις περιοχές που ορίζονται βάσει της εξωτερικής ακτινοβολήσης, μέτρηση των ρυθμών δόσεων (εάν χρειάζεται, κατά μέσο όρο κατά τη διάρκεια μιας κατάλληλης περιόδου), και
- (β) σε σχέση με τις περιοχές που ορίζονται βάσει εσωτερικής ακτινοβολήσης, μετρήσεις, όπου ενδείκνυται, της ενεργότητας στον αέρα και της επιφανειακής ραδιομείανσης, λαμβάνοντας υπόψη τις φυσικές και χημικές καταστάσεις της ραδιενεργού μείανσης.

3.1.4 Η παρακολούθηση των επιπέδων ακτινοβολίας πρέπει να σχεδιάζεται ώστε να καταδεικνύονται ανωμαλίες στους ελέγχους ή στα συστήματα και να ανιχνεύονται αλλαγές στα επίπεδα ακτινοβολίας ή στα επίπεδα ραδιομείανσης. Η παρακολούθηση απαιτείται τόσο εντός όσο και εκτός των ορίων των ελεγχόμενων και επιβλεπόμενων περιοχών, προκειμένου να ελέγχεται συνεχώς ότι ορθά έχουν οριστεί ως τέτοιες.

3.2 Ευθύνη για την επίβλεψη των ταξινομημένων περιοχών

Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες που έχουν υπό την ευθύνη τους ελεγχόμενες και επιβλεπόμενες περιοχές είναι υπεύθυνες/οί για τη διασφάλιση της επίβλεψης σε αυτές τις περιοχές. Για την ευθύνη των επιχειρήσεων ή των εργοδοτών να ορίζουν, όπου απαιτείται, ελεγχόμενες και επιβλεπόμενες περιοχές βάσει του Κανονισμού 26 παρέχεται καθοδήγηση στην Κ.Δ.Π. 21/2020.

3.3 Σκοπός της επίβλεψης

Οι κύριοι στόχοι της επίβλεψης είναι να:

- (α) ελέγχεται ότι οι περιοχές ορθά έχουν οριστεί ως ελεγχόμενες ή επιβλεπόμενες,
- (β) υποβοηθείται ο προσδιορισμός των επιπέδων ακτινοβολίας και της ραδιομείανσης από συγκεκριμένες λειτουργίες, ώστε να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη κατάλληλα μέτρα ελέγχου για τον περιορισμό της έκθεσης,
- (γ) ανιχνεύονται ανωμαλίες στους ελέγχους ή στα συστήματα, προκειμένου να καταδεικνύεται ότι οι συνθήκες είναι κατάλληλες για να συνεχιστεί η εργασία σ' αυτή την περιοχή,
- (δ) παρέχονται πληροφορίες για την εκτίμηση των ατομικών δόσεων για τους μη ταξινομημένους εργαζόμενους, τους εξωτερικούς εργαζόμενους και τους ταξινομημένους εργαζόμενους, όταν η εκτίμηση των δόσεων δεν ήταν δυνατή από την υπηρεσία δοσιμετρίας.

3.4 Επαρκής επίβλεψη

Για να ελέγχεται κατά πόσο η επίβλεψη είναι επαρκής, οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες πρέπει να εξετάζουν:

- (α) τη φύση και την ποιότητα της ακτινοβολίας και τη φυσική και χημική κατάσταση κάθε ενδεχόμενης ραδιενεργού μείανσης στην περιοχή,
- (β) το είδος των μετρήσεων που πρέπει να γίνονται, π.χ. επιφανειακή ραδιομείανση ή συγκεντρώσεις αέρα,
- (γ) τις θέσεις όπου χρειάζεται να πραγματοποιούνται μετρήσεις,
- (δ) τη συχνότητα και σε ποιες περιπτώσεις πρέπει να πραγματοποιούνται οι μετρήσεις αυτές, περιλαμβανομένων των μετρήσεων που αποτελούν μέρος των μέτρων έκτακτης ανάγκης,
- (ε) τις μεθόδους μετρήσεων που θα χρησιμοποιούνται, π.χ. άμεση μέτρηση με όργανο, συλλογή δειγμάτων αέρα, συλλογή δειγμάτων ελέγχου ραδιομείανσης (wipe testing) και ποιο είδος εξοπλισμού θα χρησιμοποιείται,
- (στ) ποιος θα πραγματοποιήσει τις μετρήσεις και ποια κατάρτιση χρειάζεται,
- (ζ) εάν οι εργαζόμενοι που εκτελούν την επίβλεψη είναι εξοικειωμένοι με την ορθή χρήση των οργάνων και γνωρίζουν πώς να καταγράφουν και ερμηνεύουν ορθά τα αποτελέσματα,
- (η) τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζεται ότι ο εξοπλισμός εξακολουθεί να λειτουργεί ορθά,
- (θ) ποια αρχεία πρέπει να τηρούνται,
- (ι) πώς εξετάζονται και ερμηνεύονται τα αποτελέσματα,
- (ια) την επιλογή ασφαλών επιπέδων εργασίας και τις ενέργειες που πρέπει να αναλαμβάνονται σε περίπτωση υπέρβασης,
- (ιβ) πότε πρέπει να αναθεωρούνται οι διαδικασίες επίβλεψης.

3.5 Ρόλος του Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας

3.5.1 Λαμβανομένων υπόψη και των παραγράφων 2.3, 15.2 και 18.2 της Κ.Δ.Π. 22/2020, η επιχείρηση ή ο εργοδότης λαμβάνει υπόψη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων για την επίβλεψη των ελεγχόμενων και επιβλεπόμενων περιοχών τις συμβουλές που παρέχονται από τον Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας.

3.5.2 Οι ελάχιστες απαιτήσεις για ελεγχόμενες περιοχές καθορίζονται στον Κανονισμό 27 και στην παράγραφο 15.1 της Κ.Δ.Π. 21/2020. Οι σχετικές απαιτήσεις για την επίβλεψη των ελεγχόμενων περιοχών περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- (α) το είδος και την έκταση του προγράμματος επίβλεψης, και
- (β) την αρχική βαθμονόμηση και τον τακτικό έλεγχο του εξοπλισμού παρακολούθησης για να διασφαλιστεί ότι η λειτουργία του είναι η ενδεδειγμένη.

3.6 Επιλογή, συντήρηση και δοκιμή εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για την επίβλεψη ταξινομημένων περιοχών

3.6.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που έχει την ευθύνη για την επίβλεψη των ελεγχόμενων περιοχών πρέπει να παρέχει κατάλληλο και επαρκή εξοπλισμό για τη διεξαγωγή της επίβλεψης που απαιτείται. Ο εξοπλισμός πρέπει να:

- (α) διατηρείται και παραμένει σε κατάσταση, η οποία να εξυπηρετεί τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται, και
- (β) ελέγχεται επαρκώς και επανεξετάζεται σε κατάλληλα διαστήματα.

3.6.2 Ο εξοπλισμός παρακολούθησης πρέπει κανονικά να ελέγχεται και εξετάζεται διεξοδικά τουλάχιστον μία φορά το χρόνο ή όπως συστήνεται από τον κατασκευαστή, εάν αυτό είναι διαφορετικό. Η εκτίμηση των κινδύνων από την ακτινοβολία καθορίζει εάν απαιτείται συχνότερη εξέταση.

3.7 Παροχή κατάλληλου εξοπλισμού παρακολούθησης

3.7.1 Πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλου εξοπλισμού για την παρακολούθηση. Για τον καθορισμό του αριθμού των οργάνων που πρέπει να παρέχονται, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να λάβει υπόψη ότι μερικές φορές ενδέχεται κάποια όργανα να μην είναι διαθέσιμα επειδή π.χ. έχουν αποσταλεί για έλεγχο ή επισκευή.

3.7.2 Η καταλληλότητα του εξοπλισμού παρακολούθησης εξαρτάται από τον τύπο, τη φύση, την ένταση και την ενέργεια της ακτινοβολίας που παρακολουθείται και τις συνθήκες χρήσης του εξοπλισμού. Η διαδικασία αντιστοίχισης του εξοπλισμού παρακολούθησης με το περιβάλλον εργασίας στο οποίο θα χρησιμοποιηθεί εξαρτάται από τις πληροφορίες του κατασκευαστή ή/και προμηθευτή σχετικά με τις επιδόσεις του εξοπλισμού σε συγκεκριμένο περιβάλλον.

3.7.3 Ο εξοπλισμός πρέπει να φέρει κατάλληλη σήμανση πιστότητας (CE marking) και να ικανοποιεί τις απαιτήσεις ασφάλειας και συμβατότητας που προβλέπονται στη σχετική Κυπριακή και Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

3.7.4 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης συμβουλευεται τον Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας σχετικά με την καταλληλότητα των οργάνων που απαιτούνται για το είδος και την ακτινοβολία που πρέπει να επιβλέπονται.

3.8 Συντήρηση του εξοπλισμού

3.8.1 Τα όργανα παρακολούθησης πρέπει να ελέγχονται συστηματικά ως μέρος του προγράμματος τακτικής συντήρησής τους. Οι έλεγχοι ρουτίνας πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τους ελέγχους των μπαταριών, τον μηδενισμό και την αναμενόμενη απόκριση, όπως εφαρμόζεται, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο εξοπλισμός εξακολουθεί να λειτουργεί ικανοποιητικά και ότι δεν υπέστη καμία προφανή ζημιά.

3.8.2 Για τη βαθμονόμηση των οργάνων πρέπει να ζητείται η συμβουλή ή/και συνδρομή του Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας. Όλα τα όργανα πρέπει να βαθμονομούνται μεμονωμένα πριν από την πρώτη χρήση και ως μέρος του προγράμματος τακτικής εξέτασης και δοκιμής. Τα όργανα πρέπει να συνοδεύονται από κατάλληλο πιστοποιητικό βαθμονόμησης από αναγνωρισμένο εργαστήριο, η δε χρονική ισχύς του πιστοποιητικού για κάθε όργανο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δύο έτη.

3.9 Περιοδική εξέταση και δοκιμές

3.9.1 Σκοπός των τακτικών λεπτομερών εξετάσεων και δοκιμών είναι να διασφαλίζεται ότι ο εξοπλισμός παρακολούθησης:

- (α) είναι σε καλή κατάσταση, δεν παρουσιάζει δυσλειτουργίες και δεν έχει υποστεί βλάβη,
- (β) εξακολουθεί να είναι βαθμονομημένος,
- (γ) είναι κατάλληλος για την αναμενόμενη διάρκεια χρήσης μέχρι να επανελεγχθεί είτε τοπικά είτε εργοστασιακά είτε από εγκεκριμένο εργαστήριο.

3.9.2 Η εκτίμηση των κινδύνων όπως περιγράφεται στους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 (Κ.Δ.Π. 173/2002), όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, και στην περί

Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής για τη Διεξαγωγή Εκτίμησης των Κινδύνων) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 428/2020) υποβοηθά στην επιλογή κατάλληλου διαστήματος μεταξύ των δοκιμών και των εξετάσεων για τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται τακτικά. Η επιχείρηση ή ο εργοδότης είναι υπεύθυνος να μεριμνά για την επιδιόρθωση τυχόν σημαντικών ελαττωμάτων που εντοπίζονται. Είναι ενδεχόμενο να χρειάζεται να επανεξετάζεται η βαθμονόμηση του εξοπλισμού μετά από οποιαδήποτε επισκευή.

3.9.3 Οι περισσότερες εξετάσεις και δοκιμές είναι πιθανό να πραγματοποιούνται από φορείς και πρόσωπα που ειδικεύονται στην εργασία αυτή, π.χ. ο κατασκευαστής ή εγκεκριμένο εργαστήριο αναφοράς. Είναι σημαντικό οι δοκιμές του εξοπλισμού παρακολούθησης να είναι ιχνηλάσιμες σε κατάλληλα εθνικά, ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα αναφοράς, π.χ. από τις πηγές ακτινοβολίας ή τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για να παρέχεται γνωστή ακρίβεια στη βαθμονόμηση. Ωστόσο, δεν αποκλείεται η επιχείρηση ή ο εργοδότης να διενεργεί εσωτερικά εξετάσεις και δοκιμές, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό με την απαραίτητη εμπειρογνομosύνη, εμπειρία και δεξιότητες για τη διενέργεια ή την επίβλεψη των εξετάσεων ή/και δοκιμών.

3.10 Ειδικευμένα πρόσωπα για δοκιμές εξοπλισμού

3.10.1 Ο εξοπλισμός που παρέχεται σύμφωνα με την παράγραφο 3.6.1 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής δεν πρέπει να θεωρείται ότι είναι ή ότι παραμένει κατάλληλος, εκτός εάν:

- (α) η απόδοση του εξοπλισμού έχει καθοριστεί με επαρκείς δοκιμές πριν χρησιμοποιηθεί για πρώτη φορά, και
- (β) οι δοκιμές και οι εξετάσεις που διεξήχθησαν σύμφωνα με την παράγραφο 3.6.1 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής και το στοιχείο (α) πιο πάνω έχουν διενεργηθεί από ή υπό την επίβλεψη προσώπου που διαθέτει κατάλληλα προσόντα.

3.10.2 Ειδικευμένο πρόσωπο για να διενεργεί δοκιμές εξοπλισμού θεωρείται το πρόσωπο που συνδυάζει την απαιτούμενη κατάρτιση, γνώσεις και εμπειρία και την ικανότητα να τα εφαρμόζει ώστε να βεβαιώνεται ότι ο εξοπλισμός είναι ασφαλής στη χρήση και δεν παρουσιάζει κανένα κίνδυνο για την υγεία. Το πρόσωπο αυτό πρέπει να έχει πλήρη γνώση και κατανόηση της θεωρίας και της πρακτικής των οργάνων, τα αποδεκτά πρότυπα δοκιμών και τις σχετικές τεχνικές οδηγίες σχετικά με τον έλεγχο του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού παρακολούθησης.

3.10.3 Τα ειδικευμένα πρόσωπα μπορεί να είναι εργοδοτούμενοι της επιχείρησης ή του εργοδότη ή εργοδοτούμενοι ενός κατασκευαστή, προμηθευτή ή εξειδικευμένου φορέα διεξαγωγής δοκιμών. Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες μπορούν να αναθέτουν την ευθύνη για την ανάπτυξη πρωτόκολλων δοκιμών για τον εξοπλισμό παρακολούθησης στα ειδικευμένα πρόσωπα, λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη χρήση του εξοπλισμού, όπως αυτή δηλώνεται από τον εργοδότη.

3.10.4 Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες που ελέγχουν μια περιοχή πρέπει να αποφασίζουν ποιοι τύποι δοκιμών είναι κατάλληλοι για τις περιστάσεις υπό τις οποίες χρησιμοποιείται ο εξοπλισμός. Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες πρέπει να συμβουλευονται το ειδικευμένο πρόσωπο αναφορικά με τη φύση και τη συχνότητα των δοκιμών που απαιτούνται για τα όργανα παρακολούθησης. Το ειδικευμένο πρόσωπο είναι υπεύθυνο για τη διεξοδική και ικανοποιητική ολοκλήρωση των εξετάσεων, ανάλογα με το εργασιακό περιβάλλον που καθορίζει η επιχείρηση ή ο εργοδότης. Το ειδικευμένο πρόσωπο πρέπει να βεβαιώνεται ότι οι πελάτες του (επιχειρήσεις ή εργοδότες) γνωρίζουν ακριβώς τι είδους εξετάσεις και βαθμονομήσεις απαιτούνται και για τυχόν σχετικούς περιορισμούς.

3.10.5 Οι επιχειρήσεις ή οι εργοδότες δεν χρειάζεται να διορίζουν επισήμως ειδικευμένο πρόσωπο. Ωστόσο, είναι σημαντικό τα δύο μέρη να κατανοούν σαφώς τις απαιτούμενες δοκιμές και να προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες για την επιτυχή διεκπεραίωση των δοκιμών αυτών.

3.11 Δοκιμή του εξοπλισμού παρακολούθησης πριν από την πρώτη χρήση

Οι δοκιμές του εξοπλισμού παρακολούθησης πριν από τη χρήση τους αποτελούνται συνήθως από μεμονωμένες δοκιμές κάθε οργάνου και εξειδικευμένη βαθμονόμηση. Με τον τρόπο αυτό καθορίζονται οι επιδόσεις του οργάνου για την προοριζόμενη χρήση του και τυχόν περιορισμοί που μπορεί να το καταστήσουν ακατάλληλο για ορισμένες εφαρμογές. Οι πληροφορίες σχετικά με τους περιορισμούς οποιουδήποτε εξοπλισμού και την ακρίβεια της βαθμονόμησης πρέπει να είναι διαθέσιμες σε οποιονδήποτε μπορεί να το χρησιμοποιήσει.

3.12 Επίβλεψη και αρχεία δοκιμών

3.12.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που έχει την ευθύνη επίβλεψης μιας ταξινομημένης περιοχής πρέπει να:

- (α) καταγράφει σε αρχείο ή αρχεία τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής και των δοκιμών που διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 3.6.1 και 3.10.1 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής,
- (β) διασφαλίζει ότι τα αρχεία των δοκιμών που διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 3.6.1 και 3.10.1 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής εγκρίνονται από πρόσωπο με τα κατάλληλα προσόντα, και
- (γ) τηρεί τα αρχεία που αναφέρονται στο στοιχείο (α) πιο πάνω ή αντίγραφα αυτών των αρχείων για τουλάχιστον 2 έτη από τη διεξαγωγή των ελέγχων και δοκιμών.

3.12.2 Τα αρχεία των αποτελεσμάτων της επίβλεψης που αναφέρονται στην παράγραφο 3.12.1(α) του παρόντος Κώδικα Πρακτικής πρέπει να περιλαμβάνουν:

- (α) όσον αφορά τις περιοχές που καθορίζονται με βάση την εξωτερική ακτινοβολία, ένδειξη της φύσης και της ποιότητας της εν λόγω ακτινοβολίας, και
- (β) όσον αφορά τις περιοχές που καθορίζονται με βάση την εσωτερική ακτινοβολία, ένδειξη, κατά περίπτωση, της φύσης και των φυσικών και χημικών καταστάσεων της ραδιενεργού μίανσης.

3.12.3 Όλα τα αρχεία των δοκιμών των οργάνων που εκτελούνται για τους σκοπούς των παραγράφων 3.6.1 και 3.10.1 πρέπει να υπογράφονται από ειδικευμένο πρόσωπο. Το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του προσώπου αυτού πρέπει να αναφέρονται στο αρχείο. Τα αρχεία αυτά πρέπει να προσδιορίζουν το ειδικευμένο πρόσωπο που πραγματοποίησε τις δοκιμές στον συγκεκριμένο εξοπλισμό παρακολούθησης.

3.12.4 Τα αρχεία επίβλεψης πρέπει να περιλαμβάνουν την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της επίβλεψης και να επιβεβαιώνουν ότι οι ελεγχόμενες και επιβλεπόμενες περιοχές είναι ορθά καθορισμένες. Επίσης, τα αρχεία επίβλεψης μπορούν τυπικά να παρουσιάζουν το επίπεδο ακτινοβολίας, π.χ. ρυθμό δόσης, ραδιολογική συγκέντρωση στον αέρα ή επιφανειακή ραδιόμιαση και, ανάλογα με την περίπτωση, τις επικρατούσες συνθήκες σε σχέση με το επίπεδο ακτινοβολίας που μετρήθηκε. Εντούτοις, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να μην υπάρχει ανάγκη να τηρούνται πολλές λεπτομέρειες σχετικά την επίβλεψη ρουτίνας. Για παράδειγμα, στις ακτινογραφίες για ιατρικούς σκοπούς δεν είναι απαραίτητη η καταγραφή της δόσης κάθε φορά που κάποιος εισέρχεται στον ακτινολογικό θάλαμο, αλλά πρέπει να καταγράφονται περιοδικές ανασκοπήσεις των ρυθμών δόσης γύρω από τον θάλαμο.

3.12.5 Οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες πρέπει, σε συνεννόηση με τον Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας, να αποφασίζουν εκ των προτέρων τι πρέπει να καταγράφεται στα αρχεία αυτά. Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει επίσης να περιλαμβάνει στα αρχεία τα στοιχεία του προσώπου που αναλαμβάνει την επίβλεψη και του συγκεκριμένου εξοπλισμού που χρησιμοποιείται. Αυτές οι λεπτομέρειες είναι σημαντικές καθότι η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι:

- (α) το πρόσωπο που διενεργεί την επίβλεψη είχε λάβει επαρκή κατάρτιση, και
- (β) ο εξοπλισμός που χρησιμοποιήθηκε για την επίβλεψη ήταν κατάλληλος και δοκιμασμένος επαρκώς.

3.12.6 Η κατάλληλη καταγραφή των ελέγχων του εξοπλισμού παρακολούθησης πρέπει να περιλαμβάνει:

- (α) ταυτοποίηση του εξοπλισμού,
- (β) την ακρίβεια με την οποία γίνεται η βαθμονόμηση στο εύρος λειτουργίας του εξοπλισμού για τους τύπους ακτινοβολίας, τους οποίους προορίζεται να παρακολουθεί, και
- (γ) την ημερομηνία του ελέγχου και το όνομα και την υπογραφή του ειδικευμένου προσώπου υπό την καθοδήγηση του οποίου πραγματοποιήθηκε ο έλεγχος.

3.12.7 Το ειδικευμένο πρόσωπο αναλαμβάνει ενυπόγραφα την ευθύνη για την ακρίβεια των πληροφοριών στο πιστοποιητικό του ελέγχου ή σε άλλο αρχείο που εκδίδεται για τεκμηρίωση του ελέγχου.

4. Επιβολή

Για σκοπούς συμμόρφωσης με τις πρόνοιες της παρούσας γνωστοποίησης, εφαρμόζονται τα μέτρα επιβολής που προνοούνται σύμφωνα με το άρθρο 63 του Νόμου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 43 του Νόμου.

5. Παροχή πληροφόρησης

Η Υπηρεσία Ελέγχου δύναται να προβαίνει, με αναρτήσεις στον επίσημο ιστότοπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, με τρόπο και σε χρόνο που κρίνει κατάλληλο, στην παροχή πληροφόρησης σχετικά με τα προβλεπόμενα στην παρούσα γνωστοποίηση.

Έγινε στις 24 Σεπτεμβρίου 2020.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗ,
Αρχιεπιθεωρητής.

Σημείωση: Με την παρούσα η γνωστοποίηση που δημοσιεύτηκε στο Τρίτο Παράρτημα, Μέρος Ι, της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με αρ. 5365 και ημερομηνία 2 Οκτωβρίου 2020, αρ. Κ.Δ.Π. 452, ακυρώνεται.